

KAPPENS DIKT

مَوْلَايَ صَلِّ وَسَلِّمْ دَائِمًا أَبَدًا
عَلَىٰ حَيْثُكَ خَيْرِ الْخَلْقِ كُلِّهِمْ

Kappens dikt

© Noor 92 Publications
Kappens dikt

ISBN 978-82-998540-4-7

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale medfører erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Noor 92 Publications

Kappens dikt

*I Guds, den mest Barmhjertiges, den evig Nåderikes navn.
Fred være med sendebudet Hans.*

INNHOLD

Forord 10

Imam sharaf-od-dīn Mohammad al-Bosiri 12

Del 1

Kjærligheten til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم 18

Del 2

Beherske indre lyster og begjær 25

Del 3

Profetens صلى الله عليه وسلم lovprisning 35

Del 4

Profetens صلى الله عليه وسلم ankomst til verden 53

Del 5

Profetens صلى الله عليه وسلم mirakler 61

Del 6

Den praktfulle Koranen 75

Del 7

Profetens صلى الله عليه وسلم oppstigningsreise 83

Del 8

Slagene for Guds sak 91

Del 9

Søke tilgivelse fra Gud i profetens صلى الله عليه وسلم navn 101

Del 10

Søke frelse og forlange det nødvendige 109

Arabisk tekst 117

Forord

Denne norske oversettelsen av «Qasidat-ol-bordah», egentlig skrevet av imam sharaf-od-dīn Mohammad al-Bosiri, er compilert ved hjelp av oversettelsene til shaykh-ul-islam Muhammad Tahir-ul-qadri og shaykh Hamza Yusuf. Den norske oversettelsen og de korte forklaringene på versene står for undertegnades regning. Fortolkningene er fattet i korthet fordi fokuset ønskes rettet mot selve diktet.

Å prise profeten صلى الله عليه وسلم er noe selv Gud gjør, følgesvennene gjorde det, de etter dem og de som levde deretter. Imam Bosiri fulgte deres lære og priset profeten صلى الله عليه وسلم da han selv var i livets største vansker. Gleden hadde forlatt ham, ulykken hadde tatt bolig i ham. Han hadde levd et liv i forsømmelse, men han vekket sin kropp og sjel ved å elske den mest elskverdige. Imam Bosiris dikt lærer oss at når alt håp er ute, når ingen utvei er å finne, når de mørke skyene har lagt seg over oss og den solfylte dagen har gått sin vei, er det en dør som står åpen. Gud sendte Sin nåde صلى الله عليه وسلم ned til oss for at vi skulle bruke denne personligheten صلى الله عليه وسلم som et middel for å oppnå Hans glede.

Diktet er absolutt en tankevekker og gjør oss oppmerksom på å be til Gud, men også legge til noen som Gud holder kjær, i vår bønn. Imam Bosiri brukte denne metoden, og diktet hans er åpenbart et bevis på det. Livet til imam Bosiri er lite kjent, men diktet hans resiteres verden rundt. La oss lære av imam Bosiris dikt og la dette diktet tenne et lys i hjertet vårt. Et lys av kjærlighet for menneskehetens frelser صلى الله عليه وسلم.

Dette diktet blir resitert på forskjellige måter i hele verden, alle følger sin takt og sitt tempo. Det er anbefalt å framsi diktet med en respektfull stemme og et lengtende hjerte.

Kompilasjonens kilder

Noor-ul-absār bi zikrin-nabi al-mokhtar صلى الله عليه وسلم.
Shaykh-ul-islam Muhammad Tahir-ul-qadri.
Lahore, Pakistan: Minhaj-ul-Quran Publications.

The poem of the cloak.
Shaykh Hamza Yusuf.
Sandala Ltd, Yardleys (UK).

Alle henvendelser vedrørende forbedringer eller andre tilbakemeldinger, både positive og negative, vil bli tatt imot med stor takk og kan rettes til: noor92publications@yahoo.no

﴿رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾

«Herren min! Sannelig, jeg har evig behov for hva Du enn nedsender til meg av det gode!» (Koranen 28:24)

Takk til: Shaykh Hassan Mir Qadri for inspirasjon og imam Aissa Idrissi for hans bidrag.

NMKKFs styre: Aqil Qadir, Zaeem Shaukat, hāfīz M. Ghulam Ghous Afzal, Abdullah Arshid, M. Zia Hussain, Shahid Mahmood, Sheraz Aslam og Qamar Zaman.

Oslo, 24.12.2010

Abo Mahi

Imam sharaf-od-dīn Mohammad al-Bosiri

رحمة الله عليه

Familietre

Sharaf-od-dīn Mohammad bin Said bin Hammad bin Mohsin bin Sanhaj Hilali bin Sanhaj al-Bosiri.

Historie

Imam Bosiri ble født i Bosra, men var av berbisk opprinnelse, det sies at han stammet fra Marokko. Fødselsdatoen hans er en omdiskutert sak, 1. shawwal 608 etter hijrah, det vil si: 7. mars, 1213 etter Kristus.

Imam Bosiri tilhørte sofi-brorskapet Shazili. Læreren hans het shaykh Abo Abbas Ahmad al-Morsi, men studiene under ham tok han i en senere del av livet.

Da han ble 13 år, kunne han hele Koranen utenat. Han studerte i moskeen til shaykh Abd-od-Dahir i byen Kairo, her lærte han mer om islamsk teologi, det arabiske språket og litteraturen. Han arbeidet som skjønnskriver (kalligraf). Det var tøft å tjene til det daglige levebrødet, derfor reiste han både for å ta til seg mer lærdom og for å tjene mer. Han bodde 10 år i Jerusalem, etter det reiste han til Medina, og til slutt bosatte han seg en stund i Bilbis, som ligger øst for Nilen, før han tilbrakte sine siste dager i Alexandria. I Bilbis jobbet han for Zeyn-od-dīn Yaqob bin Zobeyr, som visste at imam Bosiri var en flink dikter. Han oppfordret ham til å dikte og lønnet ham for det. Her begynte ting endelig å falle på plass, og imam Bosiri tjente penger på å være kalligraf og poet. Han ble tatt inn i varmen av Zeyn-od-dīn, som ansatte ham som en av hoffets diktere.

Imam Bosiri skrev andre dikt, men det var diktet «Qasidat-ol-bordah» som gjorde ham kjent.

Imam Bosiri døde i 696 hijrah (omtrent 1295 etter Kristus). Noen historikere mener han ble begravd i Kairo, men flertallet er enige om at det er Alexandria som er hans siste hvilested.

Bakgrunnen for Kappens dikt

Vi kjenner til nå at imam Bosiri var ansatt som en hoffdikter og levde et liv som var lite religiøst (ifølge ham selv). Han fikk slag og ble lam i halve kroppen, legene ga opp håpet og sa til ham at det ikke var noe mer de kunne gjøre for ham. Imam Bosiri hadde diktet en stund nå, og visste ikke noe annet han kunne gjøre. Han valgte å vende seg til Gud ved å prise profeten صلى الله عليه وسلم Hans, som står Gud nærmest. En torsdag, sent på

kvelden, begynte han å skrive et dikt og etter å ha skrevet det ferdig, ba han til Gud om å bli frisk igjen. Etter å ha bedt til Gud la han seg, og møtet fant sted. Overraskende så han anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم i drømmen sin. Profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Du Bosiri, framsi det diktet du har skrevet!» «Hvordan, kjære Guds sendebud? Jeg er lam i halve kroppen min og evner ikke å tale riktig engang.» Imam Bosiri var redd for at han ikke skulle klare å tilfredsstille hans hellighet صلى الله عليه وسلم med stemmen sin. Hans nåde صلى الله عليه وسلم strøk hånden sin over imam Bosiri og ba ham begynne. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم hørte på det han hadde skrevet, og hans hellighet صلى الله عليه وسلم nøt det. Da diktet var ferdig, la hans hellighet صلى الله عليه وسلم kappen sin på imam Bosiri, og han ble frisk med det samme. Men da han våknet, var han i tvil om det hele bare hadde vært en drøm, eller om det var en sann hendelse. Han reiste seg, og alt var i den skjønneste orden, han var ikke lenger lam. Han kunne bevege seg – etter 15 år – og han gikk ut av huset til basaren. Et smil fylte ansiktet hans, og plutselig hørte han: «Bosiri! Bosiri! Bosiri!» Han snudde seg for å se hvem det var. Der stod en ukjent, fremmed mann, men imam Bosiri gikk bort og spurte om hva han ville. «Framsi det diktet for meg!» sa mannen. «Hvilket dikt?» spurte imam Bosiri. Mannen sa: «Det diktet som begynner med 'Er det fra minnet om dalen zi-Salams naboer'». Imam Bosiri ble sjokkert og spurte: «Hvordan vet du om det diktet?» «I den forsamlingen som du leste det diktet for profeten صلى الله عليه وسلم, satt også jeg i nærheten og nøt diktet ditt», sa mannen. Denne mannen skal ha fått en kopi av diktet til imam Bosiri, og etter denne dagen ble disse diktstrofene kjent over hele verden. Diktet het opprinnelig *al-Kawakib ad-doriyya fi madhi khayr al-bariya* («De gnistrende stjernene i pris for den beste av alle skapninger»). Diktet ble også kjent som *Qasidat-osh-shifa* («Frelsens dikt») takket være sin egenskap. I dag kjenner vi diktet best som *Qasidat-ol-bordah* («Kappens dikt»).

Dette diktet blir lest fra Kina til USA, fra Norge til Sør-Afrika. Nesten hele den muslimske verden er betatt av dette diktet.

Diktet består av 10 deler, og alle vers slutter på bokstaven *mīm* (م) eller dens lyd, det er igjen en måte å erklære kjærligheten sin på, da navnet Mohammad begynner med bokstaven *mīm*.

Mange vers av dette diktet var inngravert i profetens صلى الله عليه وسلم moské før, men de ble uheldigvis utvisket. I dag er det kun ett vers som står igjen inngravert i moskeen med den grønne kuppelen hvor det hellige gylne gitteret befinner seg.

Men fortsatt taler det verset for hele diktet alene:
«Han er (Guds) elskede, mot hans forbønn er alles blick vendt for all frykt
som kommer til å vise seg på pinens dag.»

Innledningsverset:

مَوْلَايَ صَلِّ وَسَلِّمْ
دَائِمًا أَبَدًا
عَلَىٰ حَبِيبِكَ خَيْرِ
الْخَلْقِ كُلِّهِمْ

Herre, send velsignelser og fredbringende
hilsener for all tid over Din elskede, den beste
av all skapelse.

Del 1

Kjærligheten til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم

Dette er innledningsfasen, poeten velger ikke å avsløre seg, han snakker om områder rundt der hans elskede صلى الله عليه وسلم bor. Han nevner ikke sin elskedes صلى الله عليه وسلم navn heller, men kjærligheten får hjertet til å banke, og den elskedes صلى الله عليه وسلم navn er på vei til å bli avslørt av ham.

أَمِنْ تَذَكُّرِ جِيرَانٍ بِذِي سَلَمٍ
مَزَجَتْ دَمْعًا جَرَى مِنْ مُقَلَّةٍ بِدَمٍ

1. Er det fra minnet om dalen zi-Salams naboer at tårer blandet med blod renner?

*Zi-Salam er en dal i nærheten av Medina, imam Bosiri spør seg selv om det er zi-Salams naboers lykke han tenker på og gråter. Tårene som er blandet med blod, uttrykker kjærligheten til profeten صلى الله عليه وسلم.

أَمْ هَبَّتِ الرِّيحُ مِنْ تِلْقَاءِ كَازِمَةٍ
وَأَوْمَضَ الْبَرْقُ فِي الظُّلْمَاءِ مِنْ إِضْمٍ

2. Kanskje er det den søte bris som blåser fra Kazimahs retning? Eller er det lyn som glimter i dybden av fjellet Idams mørke?

*Kazimah er en landsby hvis vind er heldig nok til å blåse gjennom Medina og medbringer hans elskedes صلى الله عليه وسلم duft, og den tenner igjen kjærlighetens flamme i imam Bosiris bryst. Fjellet Idam er dypt som imam Bosiris hemmelighet om hvem hans elskede صلى الله عليه وسلم er, men lynglimtene lyser opp det dype mørket. Han gråter for at verden ikke skal oppdage hans kjærlighet og frata ham den.

فَمَا لِعَيْنَيْكَ إِنْ قُلْتَ أَكْفَا هَمَّتَا
وَمَا لِقَلْبِكَ إِنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ يَهُم

3. Hva er det som feiler øynene dine? Du sier: «Stopp!», men den smertelige nedbøren varer ved! Hva feiler det hjertet ditt? Du ber det å komme til fornuft, men videre farer det vill i forvirring.

*Han spør seg selv om hva som feiler øynene hans, hvorfor vil ikke tårene stoppe selv om han beordrer dem det? Men de må fortsette å renne, for som sayyid Mehr Ali sa: «Hjertet, forklar til øyne som gråter at de ikke skal gråte ut leverens blod. Forklarer jeg for dem, så stanser de ikke, gråter de, så viser ikke de hemmeligheten!»

Tårene hindrer den forelskede i å skrike ut sin elskedes navn og slik klarer den forelskede å skjule hemmeligheten sin. Men hemmeligheten som har bolig i hjertet, gjør livet surt for hjertet, det blir fra seg og vil ikke høre etter. Hjertet blir som en boblende kjele som er i ferd med å miste lokket, og innholdet kommer til å renne over.

أَيَحْسَبُ الصَّبُّ أَنَّ الْحُبَّ مِنْكُمْ
مَا بَيْنَ مَنْسَجِمٍ مِنْهُ وَمُضْطَرِمٍ

4. Tror da noen som er så forelsket, at den kan skjules mens øynene hans lar tårene strømme og hjertet ildner av lengsel?

*En som er forelsket, avslører seg alltid enten ved å skrive eller synge om sin elskede. Imam Bosiri vet at han er forelsket, og hemmelighetens vekt er for tung. Øynene gråter og prøver å slukke ilden i hjertet som får hemmeligheten til å boble, men dette er ingen lett sak.

لَوْلَا الْهَوَى لَمْ تُرِقْ دَمْعًا عَلَى طَلَلٍ
وَلَا أَرَقْتَ لِذِكْرِ الْبَانِ وَالْعَلَمِ

5. Uten kjærlighetens lidenskap ville du aldri ha grått så mye over sporene til din elskedes leir. Ikke ville du ha tilbrakt søvnløse netter tenkende på duften av piletreet eller fjellet som din elskede vandret i.

*Imam Bosiri omtaler sin lidenskapelige kjærlighet, han gråter bare han kommer i nærheten av noe som minner ham om hans elskede صلى الله عليه وسلم.

Fra fjellet som hans elskede صلى الله عليه وسلم vandret i, strømmet fortsatt duften, den når ham og gjør ham søvnløs.

وَلَا أَعَارَتْكَ ثَوْبِي عِبْرَةً وَضَنِّي
ذِكْرِي الْخِيَامِ وَذِكْرِي سَاكِنِ الْخِيَمِ

6. Ikke ville bare minnet om teltene og om dem som bebodde dem, kle deg i sorgens klær, gråtende og verdiløs.

*Teltene er de som var rundt profetens صلى الله عليه وسلم hus, poeten snakker om følgesvennene, han gråter bare ved å tenke på dem som stod profeten صلى الله عليه وسلم nær. Kan da hans kjærlighet til profeten صلى الله عليه وسلم begripes?

فَكَيْفَ تُنْكِرُ حُبًّا بَعْدَمَا شَهِدَتْ
بِهِ عَلَيْكَ عُذُولُ الدَّمْعِ وَالسَّقَمِ

7. Hvordan kan du fornekte kjærlighet, når sanne tårer og ekte hjertesorg vitner så sterkt imot deg?

*Imam Bosiri vet at han er fanget, han kan ikke benekte kjærligheten når verden spør ham om han er forelsket, fordi tårene hans og hjertesorgen hans vitner imot ham og roper ut: «Dette er en forelsket mann!»

وَأَثَبَتَ الْوَجْدُ خَطِيءَ عِبْرَةٍ وَضَنِي
مَثَلِ الْبَهَارِ عَلَى خَدَيْكَ وَالْعَنَمِ

8. Kjærlighetens sorg har rent nedover ansiktet ditt så det har visnet, og satt spor som tynne merker på det som gule og blodrøde roser.

*Tårene har dannet to rennende spor nedover kinnene hans, gulfargen er imam Bosiris tilstand fordi han har blitt svak av kjærlighetens smerte, den blodrøde fargen er tårene han gråter, dannet av blod.

نَعَمَ سَرَى طَيْفٌ مِّنْ أَهْوَى فَأَرَقَنِي
وَالْحُبُّ يَعْطِرُ اللَّذَاتِ بِالْأَلَمِ

9. Ja! Om natten kom det tanker om ham jeg lengter etter og berøvet meg søvnen min, men kjærligheten, den forandrer behag til smerte.

*Imam Bosiri forteller om hvordan søvnen blir berøvet ham, hans elskede صلى الله عليه وسلم kommer i drømmene hans og lar ham drikke kjærlighetens drikk. Men kjærligheten er det andre navnet på smerte, den gleder mindre og sårer mer, for når imam Bosiri åpner øynene, forsvinner hans elskede صلى الله عليه وسلم og han sitter igjen alene og ensom med lengselens sorg.

يَا لَأَيْمِي فِي الْهَوَى الْعُدْرِيِّ مَعْدِرَةٌ
مِّنِّي إِلَيْكَ وَلَوْ أَنْصَفْتَ لَمْ تُلْمِ

10. Du som klandrer meg for denne rene kjærligheten, ha meg unnskyldt. Hvis du hadde dømt rettferdig, ville du ha funnet meg uskyldig.

*Imam Bosiri snakker til sine nærmeste som prøvde å få ham til å forstå at denne hjertesorgen ville gjøre ham dårligere hvis han ikke begynte å beherske seg. Men han sier at hans unnskyldning er gyldig og verd aksept.

Men han som bryr seg, dømmer ikke rettferdig fordi han ser ikke at imam Bosiri lider i kjærlighetens navn, dette er ikke noe han har valgt eller selv bestemt, det er hjertet hans som han ingen makt har over.

عَدْتُكَ حَالِي لَا سِرِّي بِمُسْتَتِرٍ
عَنِ الْوُشَاةِ وَلَا دَائِي بِمُنْحَسِمٍ

11. Min tilstand har blitt uttrykt for deg, hemmeligheten min er ikke lenger hemmelig. De som kritiserer meg, ingen av dem er der for å se min dødskamp.

*Hemmeligheten er blitt avslørt, han har klart å forråde sin elskede صلى الله عليه وسلم (mener han), derfor ønsker han at ingen skal få leve slik. Ingen forstår seg på hva han gjennomgår, og hvor tung kjærlighetens sykdom er. Men dette er en smerte som han liker, og han vil ikke at den skal ta slutt.

مَحَضَّتْنِي النَّصِيحَ لَكِن لَسْتُ أَسْمَعُهُ
إِنَّ الْمُحِبَّ عَنِ الْعُدَّالِ فِي صَمَمٍ

12. Dere har gitt meg et godt råd, men jeg kan ikke høre det. I sannhet, en som er forelsket, har døve ører for kjærlighetens kritikk.

*Imam Bosiri ble frarådet å være så forelsket, men hjertet hans ville ikke høre på kritikken. Kjærligheten hans er øredøvende og han kan ikke høre noe annet enn sin elskedes صلى الله عليه وسلم vakre stemme, det er den han følger, og det er den han lever og dør for.

إِنِّي اتَّهَمْتُ نَصِيحَ الشَّيْبِ فِي عَدَلٍ
وَالشَّيْبُ أَبْعَدُ فِي نَصْحٍ عَنِ التُّهْمِ

13. Hvordan kan jeg høre etter? Jeg stoler ikke engang på rådet fra de gråhårete, og alle vet at alderdom er svikløs når det angår gode råd!

*De som før hadde forelsket seg, men ikke sett denne formen for kjærlighet, prøvde å forklare saken for Imam Bosiri, men hjertet tillot ham ikke å være de eldre lydige. Han innrømmer at de eldre er til å stole på, fordi de taler av erfaring, men hva skal han si til sitt hjerte?

Del 2

Beherske indre lyster og begjær

Imam Bosiri mener at begjær og lyst er både dårlig og godt for mennesket. Blir det brukt riktig, oppnår man det gode, men misbrukes det, fører det ikke til noe godt.

Den gode siden er at i alle former for kjærlighet er det lysten som teller, enten om det er fysisk kjærlighet som kun består av et begjær, eller det er åndelig kjærlighet som ikke avhenger av noen betingelser. Slik kjærlighet godtar både hat og kjærlighet i gjengjeld så lenge det er fra hans elskede. Den dårlige siden er at man overgir seg til en slik makt som får en til å være egenkjærlig, egne fordeler blir det eneste målet til en slik person.

Imam Bosiri nevner også måten han har tilbrakt livet på, og hvor mye han angrer. Men man kan ikke angre om ikke det indre er blitt overmannet.

فَإِنَّ أَمَّارَتِي بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظْتُ
مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْهَرَمِ

1. Mitt indre som befaler meg å begå feil, har vendt et blindt øye til grått hår og alderdom.

*Imam Bosiri tar opp kampen mot sitt indre begjær og ego, noe som alle blir angrepet av.

Han har avslått de eldres råd fordi begjæret har gjort ham blind. De eldre lærer ham at han ikke skal følge sitt indre, men han nekter og fortsetter å følge det. Dette gjelder ikke det samme rådet som er nevnt i forrige vers.

وَلَا أَعَدَّتْ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قَرِيًّا
ضَيْفِ أَلَمٍ بِرَأْسِي غَيْرِ مُحْتَشِمِ

2. Den har ikke engang forberedt et festmåltid av gode handlinger for denne uventede gjesten, som har slått evig leir på hodet mitt.

*Dette er en måte å fortelle at alt han gjør, er å synde, og nå har alderdommen kommet og satt seg på hodet hans, og neste steg er graven. Alderdommen kom uventet, og han rakk ikke engang å samle noen handlinger for det hinsidige liv.

لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَنِّي مَا أُوقِرُهُ
كَتَمْتُ سِرًّا بَدَا لِي مِنْهُ بِالْكُتْمِ

3. Hadde jeg bare visst at jeg ikke ville evne å ære ham, ville jeg ha holdt min hemmelighet godt skjult, som nå er avslørt ved farging.

*Hadde han bare visst at alderdommen skulle komme sånn uten videre, ville han ikke ha respektert jordelivet så inderlig. Han ville ha vært mer våken og sovet mindre forsømmende for i sannhet inntreffer alderdommen plutselig. Dette er kritikk av menneskenes tankegang: Man tror hele livet at man vil være ung for alltid, eller at man vil leve for alltid, men plutselig er det hele over en dag. Derfor: Vær på vakt, blir det forklart.

مَنْ لِي بِرَدِّ جَمَاحٍ مِّنْ غَوَايَتِهَا
كَمَا يُرَدُّ جَمَاحُ الْخَيْلِ بِاللُّجْمِ

4. Hvem kan beherske mitt selvrådige indre fra dets egenkjærlige begjær, slik som reimtau temmer villhester.

*Det indre begjæret har lagt rust på sjelen, dette er en tilstand som er uvanlig og haster mot synd, mens mot godhet kryper den sakte. Imam Bosiri gråter etter at hans mester صلى الله عليه وسلم skal komme og temme sjelen hans, fordi den er skitnet til av synder og har behov for å bli renset.

فَلَا تَرْمِ بِالْمَعَاصِي كَسَرَ شَهْوَتِهَا
إِنَّ الطَّعَامَ يُقْوِي شَهْوَةَ النَّهْمِ

5. Prøv ikke å ta knekken på dens sult med tøylesløs overbærenhet. Sannelig, mat styrker kun en storeters begjær.

*Den som skal ta knekken på det indre, må satse hardt, det er mye man må tåle, og det er mye man må gjennomgå. Det anbefales å gjøre det motsatte av det som er ønsket av det indre begjæret, fordi det er begjæret som er den ekte sykdommen. Det påpekes at mat ikke er vennen til en troende, han skal ikke lengte etter den. For den styrker kun det ytre og svekker det indre, og jo svakere ens indre er, desto mer gir man etter for sitt begjær.

وَالنَّفْسُ كَالطِّفْلِ إِنْ تُهْمِلَهُ شَبَّ عَلَى
حُبِّ الرِّضَاعِ وَإِنْ تَفْطِمَهُ يَنْفَطِمَ

6. Selviskheden er lik et spedbarn, lar du det være, vil det vokse opp ved å drikke morsmelk. Men hvis du hindrer det, vil det miste begjæret for brystet.

*Selviskheden er som et barn som ikke vet hvor grensen går, lar man selviskheden være, fortsetter og fortsetter den til den blir større. Imam Bosiri gir oss en lekse her som flere generasjoner har feilet i å forstå.

Foreldre ønsker som regel at barna skal praktisere, men gjør ikke det selv. De står ikke fram som praktiserende eksempler, men forventer at barna skal være de beste troende som eksisterer. Hvordan er det mulig at man selv ernærer og dyrker sine indre lyster, men forventer at barna skal overvinne sine? Derimot bør barnet bli opplært på rett vis fra dag én, barnet vil da vite hva som er rett, og hva som er galt senere i livet også. Det imam Bosiri understreker er: Slutt å synde, og synden vil ta slutt, fortsetter du, vil den kun videreføres!

فَاصْرِفْ هَوَاهَا وَحَازِرْ أَنْ تُؤَلِّيَهُ
إِنَّ الْهَوَىٰ مَا تُوَلَّىٰ يُصِمُّ أَوْ يَفِصِمُّ

7. Stans dine selviske lyster og unngå å gi dem makt, i sannhet når begjæret tar overhånd, enten så ødelegger det eller så feiler det kun.

*Pass på deg selv, ikke del deg selv med hva som helst, ikke følg hvem som helst. Tar du vare på deg selv og gjør ting som selviskheden ikke liker, vil den av seg selv ikke klare å overmanne deg. Det er viktig å ikke gi den makt fordi den kun fører til tap. Er man heldig nok å unnsnippe det i denne verden, bør man være klar over at der venter en avregning i den kommende.

وَرَاعِهَا وَهِيَ فِي الْأَعْمَالِ سَائِمَةٌ
وَإِنَّ هِيَ اسْتَحَلَّتِ الْمَرْعَىٰ فَلَا تُسِمُّ

8. Rettled det (indre) som om det beiter fritt i handlingenes mark, men skulle det finne beitet søtt, la det da ikke vandre fritt.

*Du er selv ansvarlig for dine handlinger, ingen av handlingene dine er forhåndsbestemte. Du skal selv passe på deg (din kropp og sjel), hva du gjør, du må være obs på at veien er glatt, og det finnes kun én hånd som passer på deg, alle andre vil dytte deg. De vil se deg skli og falle, de vil nyte at du lider. Blant disse handlingene er det enkelte handlinger som smaker godt og lukter bedre, de er enklere å gjøre. Men så er det handlinger som er tunge og vanskelige, ikke er de like smakfulle eller herlig duftende som de enkle handlingene. Å presentere avholdenhet er målet med dette verset, hold deg borte fra det som er ekstraordinært og forhold deg til det simple.

كَمْ حَسَّنْتَ لَذَّةَ لِمْرَةٍ قَاتِلَةً
مِنْ حَيْثُ لَمْ يَدْرُ أَنَّ السُّمَّ فِي الدَّسَمِ

9. Hvor ofte har ikke behagelighet blitt ansett som godt, enda det har vist seg å være dødelig fordi han ikke vet at det er gift i fett.

*Mange konger har kommet og gått, de nøt det gode livet mens andre led av nød. Behaget deres var dødelig for andre, så i det kommende vil de oppleve det motsatte.

En annen tolkning er at mange velger å slutte å bry seg om noe annet enn seg selv, og til slutt ender de opp med å tape alt takket være lystene sine. Det som smaker godt eller søtt¹, må ikke alltid være til nytte, det kan innebære mange sykdommer i lengden.

وَإِخْشَ الدَّسَائِسَ مِنْ جُوعٍ وَمِنْ شَبَعٍ
فَرُبَّ مَخْمَصَةٍ شَرُّهُ مِنَ التُّخْمِ

10. Frykt bevisst det onde i hunger og overmetthet, mange ganger er hungersnød mer ondt enn å forspise seg.

*Fattigdom kan lede en til synd, noen ganger kan en tom mage være verre enn en mettete mage. Fordi den tomme magen kan få en til å begå litt av hvert for å overleve. Her er det også tegn på de som sulter etter mer hele tiden, de blir aldri fornøyde, magen deres har ikke evnen til å føle seg mett.

¹ Ordet fett betegner dette i verset.

وَاسْتَفْرِغِ الدَّمْعَ مِنْ عَيْنٍ قَدْ امْتَلَأَتْ
مِنَ الْمَحَارِمِ وَالزَّمِّ حَمِيَةَ النَّدَمِ

11. Tøm deg for enhver tåre fra et øye som er fullt av det som forbudt er å se, og bind deg fast til å holde deg kun til anger.

*Imam Bosiri gir oss ledetråder og forklarer oss at tåren er syndens vaskemiddel. Øynene er de som synder mest av alle, fordi de er det vi ser med, og det spiller ingen rolle om vi ser det i tankene eller fysisk. Det er i synssansen syndene våre lagrer seg, og derfor blir det sagt til oss at vi skal la tårene renne, og de vil vaske ut syndene. Men etter det, hold deg til å angre, bli ikke uvenner med angeren, lag det til ditt daglige gjøremål.

وَخَالَفِ النَّفْسَ وَالشَّيْطَانَ وَاعْصِهِمَا
وَإِنْ هُمَا مَحْضَاكَ النَّصْحَ فَاتَّهِمِ

12. Sett deg opp mot ditt indre og Satan, og ikke adlyd dem. Om begge skulle gi deg oppriktige råd, anse dem som løgn!

*Imam Bosiri lærer oss å hate Satan og hans beste venn, vår indre egoisme, som er fylt med begjær og tenker kun på seg selv. Han råder oss til å alltid tvile på djevlelske råd.

وَلَا تُطِعْ مِنْهُمَا خَصْمًا وَلَا حَكَمًا
فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكَمِ

13. Hengi deg til ingen av dem, om de kommer som motpart eller oppmann. For godt kjenner du til de listige påfunnene til en fiende og en oppmann.

*Tilhør kun Gud og Hans sendebud صلى الله عليه وسلم! La ikke Satan og ditt indre nærme seg dine tanker, fiendtlig vil de prøve å overta deg, dømmende eller vist vil de komme for å sette deg opp mot andre eller deg selv. Etter å ha levd en stund bør du være såpass voksen at du vet hva som egentlig foregår, dette er kun listige påfunn som vil føre til strid.

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ قَوْلٍ بِلاَ عَمَلٍ
لَقَدْ نَسَبْتُ بِهِ نَسْلاً لِّذِي عُقْمٍ

14. Jeg ber om Guds tilgivelse for ord uten handling (tomt prat holder intet løfte), det er som å forvente barn fra en steril mann.

*Imam Bosiri fordømmer slike personer som hindrer andre i å gjøre noe, eller som beordrer andre å gjøre noe, mens de selv er likegyldige. Derfor blir dette kalt for «tomt prat» fordi det er en frukt uten kjerne, den er fin og vakker utvendig, alle nyter fruktens utseende, men innvendig er den råttent og oppspist. Han gir også et eksempel: Det hjelper ikke å se kapabel ut, det det gjelder, er å være kapabel.

أَمْرُكَ الْخَيْرَ لَكِن مَّا ائْتَمَرْتُ بِهِ
وَمَا اسْتَقَمْتُ فَمَا قَوْلِي لَكَ اسْتَقِم

15. Jeg befaler deg å gjøre det som godt er, men jeg befaler ikke meg selv det samme! Jeg hadde selv ikke fast fotfeste (i troen), vel, til hvilken nytte er mitt ord til deg da: «Stå stø i troen!»?

*Å si noe til andre er lett, men å gjøre noe selv er vanskelig. Hvis man selv lyver, hvordan kan man be andre tale sant? Dette er lovprisning av den ene egenskapen til profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم, hans nåde صلى الله عليه وسلم sa alltid det hans hellighet صلى الله عليه وسلم gjorde. Hans nåde صلى الله عليه وسلم praktiserte alltid selv først og fikk deretter andre til å etterleve den læren.

وَلَا تَزُودُ قَبْلَ الْمَوْتِ نَافِلَةً
وَلَمْ أُصَلِّ سِوَى فَرَضٍ وَلَمْ أَصُمْ

16. Ikke har jeg gjort klar noe før min død med supplerende tilbedelse, ikke ba jeg og ikke fastet jeg utenom det som avkrevd var.

*Å gå på en fest, men kun være påkledd og ikke pyntet. Man blir tatt imot fordi man har på seg klær, men hadde man vært pyntet, ville man ha fått mer oppmerksomhet. Imam Bosiri legger vekt på at man skal gjøre mer enn det som er pålagt, fordi det er alltid gagnlig å ha litt ekstra på kontoen.

Del 3

Profetens صلى الله عليه وسلم lovprisning

Hemmeligheten er ikke lenger en hemmelighet, imam Bosiri er i ferd med å opplyse verden hvem han lengter etter, og hvem han elsker. Samtidig prøver han å få verden til å forstå hvor denne profeten صلى الله عليه وسلم står i Guds øyne, og hvor hans hellighet صلى الله عليه وسلم bør stå i menneskenes øyne.

ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْيَا الظَّلَامَ إِلَى
أَنْ أَشْتَكْتُ قَدَمَاهُ الضَّرَّ مِنَ وَرَمٍ

1. Jeg har forsømt hans sti som brakte mørke netter til live ved å be, selv når føttene hans hovnet og trengte øyeblikkelig hvile.

*Det er en hemmelighet i dette verset: Natten, dens gjenopplivning og profetens صلى الله عليه وسلم livsførsel blir nevnt. Natten betegner menneskets bortkommenhet i villfarelse, gjenopplivningen er å tilbe Gud ved å vekke følelsene som har forsvunnet, og hans hellighets صلى الله عليه وسلم sti er lyset som leder til Gud vekk fra mørket. Å følge profetens صلى الله عليه وسلم praksis lyser opp ens mørke skjebne.

Han priser også profeten صلى الله عليه وسلم for hvor glad hans hellighet صلى الله عليه وسلم var i sine tilhengere fordi profeten صلى الله عليه وسلم tilba Gud om nettene og gråt overfor Ham at Han skulle tilgi profetens صلى الله عليه وسلم tilhengere. Det at føttene hovnet opp, er tegn på hvor mye vår mester صلى الله عليه وسلم brydde seg om oss.

وَشَدَّ مِنْ سَعْبٍ أَحْشَاءَهُ وَطَوَى
تَحْتَ الْحِجَارَةِ كَشْحًا مُتْرَفَ الْأَدَمِ

2. For å stillegjøre sin sult strammet han mellomgulvet sitt ved å feste steiner til sine myke sider og sterke ribber.

*Under skyttergravskrigen kom følgesvennene lidende av sult til profeten صلى الله عليه وسلم og klagde over at de ikke hadde spist noe. De hadde bundet en

stein hver rundt magen sin, men da hans hellighet صلى الله عليه وسلم løftet skjorten sin, befant det seg to steiner der, en for ham selv og en for tilhengerne. Dette var en måte å vise at når dere lider, så lider jeg også. Dette er grunnen til at imam Bosiri er så forelsket i sin mester صلى الله عليه وسلم fordi hans nåde صلى الله عليه وسلم hadde en medlidenhetsfølelse som ingen andre noen gang har hatt eller kommer til å ha. Med det siste som imam Bosiri nevner i dette verset, vil han forklare for oss at den utsøkte kroppen som hadde to steiner bundet rundt seg, ikke ble skapt for dette, den ble skapt for å bli elsket og prissatt. Men fortsatt var eieren صلى الله عليه وسلم av denne velsignede kroppen så ydmyk at hans hellighet صلى الله عليه وسلم tillot seg selv å jobbe sammen med andre.

وَرَأَوَدَتْهُ الْجِبَالُ الشُّمُّ مِنْ ذَهَبٍ
عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَيَّمَا شَمَمٍ

3. Skyhøye fjell kledde seg i gull for å forføre ham, men han viste dem en tårnhøy sjel, som var bebodd av fullkommenhet uten begjær.

*Disse gullfjellene kan være to ting, enten den gangen da profeten صلى الله عليه وسلم ble tilbudet gullfjell av Gud, eller alle de bestikkelsene som stammen Qoraysh kom med. Men Qoraysh visste ikke hvem de kom til, hans hellighet صلى الله عليه وسلم var et tårn av gudfryktighet. Profeten صلى الله عليه وسلم sa en gang at fattigdommen er min stolthet. Hvem ønsker seg ikke et fjell lagd av gull, men profeten صلى الله عليه وسلم hadde ett ønske, og det var å tilfredsstille sin elskede Herre. Fattigdom, vansker, slit, forbannede ansikter, hat, alt dette var akseptabelt så lenge Herren var fornøyd.

وَأَكَّدَتْ زُهْدَهُ فِيهَا ضُرُورَتُهُ
إِنَّ الضَّرُورَةَ لَا تَعْدُو عَلَى الْعِصَمِ

4. Askese hans økte til tross for behovet, aldri klarer behov å herske over anstendighet som er rotfestet.

*Lystens vaner rådet ikke over profeten صلى الله عليه وسلم. En gang fikk profeten صلى الله عليه وسلم merker på den velsignede kroppen sin etter å ha ligget på en matte. Da følgesvennen Omar bin al-Khattab رضى الله عنه kom inn i rommet og så sin mester صلى الله عليه وسلم, begynte han å gråte. Da ble Omar رضى الله عنه spurt om han ikke var tilfreds med avgjørelsen om at denne verden var for rike herskere, mens den kommende verden var for de fattige (måteholdne). Profeten صلى الله عليه وسلم hadde ikke begjær eller behov for noe jordisk, fordi den som begjærer eller har behov for noe, er mangelfull, og profeten صلى الله عليه وسلم var fullkommen på alle mulige måter.

وَكَيْفَ تَدْعُوا إِلَى الدُّنْيَا ضُرُورَةً مِّنْ
لَّوْلَاهُ لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ العَدَمِ

5. Hvordan kan verdens behov klare å tvinge en slik høybåren personlighet til seg?! Hadde det ikke vært for ham, ville ikke denne verden blitt til av intet.

*Profeten صلى الله عليه وسلم levde ikke for verden og heller ikke for jordiske ting, hans hellighet صلى الله عليه وسلم levde for sin Herre. Hvordan kan det da påstås at hans høyhet صلى الله عليه وسلم levde for å tilfredsstille seg, når profeten صلى الله عليه وسلم valgte fattigdom istedenfor kongelighet? Imam Bosiri tar det hele opp til en høyere grad, han kan ikke forstå at folk kan komme med denne beskyldningen når denne verden aldri ville ha eksistert, om det ikke hadde vært for profetens صلى الله عليه وسلم tilblivelse.

مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ وَالثَّقَلَيْنِ
وَالْفَرِيقَيْنِ مِنْ عُرْبٍ وَمِنْ عَجَمٍ

6. Mohammad, begge verdners mester og begge skapningenes og begge gruppernes, araberes og alle andres.

*Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم er mesteren i begge verdener, her er det viktig å vite at den som blir utvalgt som leder, er bedre kvalifisert enn andre. Imam Bosiri erklærer profeten som صلى الله عليه وسلم bedre enn alle i dette

livet og i det kommende livet. Verken dsjinner og mennesker er i nærheten av profetens صلى الله عليه وسلم rang. Det spiller ingen rolle om en er araber eller ikke araber, profeten صلى الله عليه وسلم er høyerestående.

نُبِينَا أَمْرُ النَّاهِي فَلَا أَحَدٌ
أَبْرَ فِي قَوْلٍ لَا مِنْهُ وَلَا نَعَم

7. Vår profet påbyr det rette og forbyr det urette. Ingen holdt sitt ord mer rettferdig, verken som «Nei» eller «Ja».

*Imam Bosiri lovsynger profeten صلى الله عليه وسلم fordi hans hellighet lot ingen bli urettferdig behandlet. Det rette er rettferdighet, og urette er urettferdighet. Profeten صلى الله عليه وسلم var rettferdig uansett hvem det gjaldt.

هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْجَى شَفَاعَتُهُ
لِكُلِّ هَوْلٍ مِّنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَحِمٍ

8. Han er (Guds) elskede, mot hans forbønn er alles blick vendt for all frykt som kommer til å vise seg på pinens dag.

*Først forteller imam Bosiri om hvor høyt profeten صلى الله عليه وسلم står i Guds øyne, etter det hva denne hellige personligheten صلى الله عليه وسلم betyr for menneskeheten. På dommens dag – da kaos vil være scenen og alle vil være trengende, selv profeter vil be om fred fra Gud. Menneskeheten vil besøke profetene fra Adam عليه السلام til Jesus عليه السلام, men ingen vil være i stand til å hjelpe. Da vil frelseren صلى الله عليه وسلم komme og si at dette er min plikt, og jeg godtar den. Gud vil tilgi menneskene Sine takket være denne nådige frelseren صلى الله عليه وسلم.

دَعَا إِلَى اللَّهِ فَالْمُسْتَمْسِكُونَ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ بِحَبْلِ غَيْرِ مَنْفَعِهِمْ

9. Han inviterte til Gud! Hvem som enn holder seg fast til ham, holder seg fast til et rep som aldri vil ryke.

*Profeten صلى الله عليه وسلم hadde et stort ansvar hvilende på sine skuldre, ansvaret var å kalle folk til Guds ledelse uansett om de likte det eller ikke. Profeten صلى الله عليه وسلم fullførte denne misjonen på en svært god måte, historien bevitner det. Det neste imam Bosiri sier, er å holde seg fast til profeten صلى الله عليه وسلم fordi det er å holde seg fast til et rep som aldri vil ryke. Dette er trofastheten til profeten صلى الله عليه وسلم som blir framlagt, ingen var så tro mot sin Herre eller mot sine tilhengere som profeten صلى الله عليه وسلم. Tilhengerne avla troskapsed på å tro og følge Guds lov, mens profeten صلى الله عليه وسلم garanterte dem paradiset. Dette repet er en metafor for relasjonen mellom profeten صلى الله عليه وسلم og hans nådes صلى الله عليه وسلم tilhengere. For tilhengerne gjelder det å holde seg fast i repet, og resten er mesterens صلى الله عليه وسلم oppgave.

فَاقَ النَّبِيِّينَ فِي خَلْقٍ وَفِي خُلُقٍ وَلَمْ يُدَانُوهُ فِي عِلْمٍ وَلَا كَرَمٍ

10. Høyere står han enn alle profetene, fysisk og i egenskaper. Ikke kan de komme i nærheten av ham kunnskapsmessig og ikke i sjenerøsitet.

*Nå omtales ett av de største miraklene utført av profeten صلى الله عليه وسلم, nemlig å vise god moral. Profeten صلى الله عليه وسلم svarte frekkhet med høflighet, slag med kjærlighet og skjellsord med hjertevarmende ord. Å overgå andre profeter i god moral og sjelsstyrke vil si at ingen av de andre profetene hadde så tøff oppgave som profeten صلى الله عليه وسلم hadde. For ifølge Guds lov er det slik at jo høyere rang en har, desto hardere prøvelser må man gjennomgå.

Skikkelsen til profeten صلى الله عليه وسلم var unik, den som så profetens

صلى الله عليه وسلم skjønnhet, ble betatt. Selv folk som hatet profeten صلى الله عليه وسلم etter kun å ha hørt rykter, når de møtte hans hellighet صلى الله عليه وسلم, var det ingen som var dem mer kjær enn hans nåde صلى الله عليه وسلم. Profeten صلى الله عليه وسلم er dette universets kunnskapskilde. Imam Bosiri legger vekt på kunnskapen som kom direkte fra Gud. Alle de andre profetene fikk også tildelt kunnskap fra Gud, men de kunnskapene kom og forsvant med tiden, profetens صلى الله عليه وسلم kunnskap var den som samlet dem alle under ett flagg. Den kunnskapen som profeten صلى الله عليه وسلم ble tildelt, var evigvarende i motsetning til de andre, og Gud påtok Seg ansvaret for dens beskyttelse. Profeten صلى الله عليه وسلم var kjent for å være den mest sjenerøse av alle mennesker, aldri gikk en tigger tomhendt fra profetens صلى الله عليه وسلم dør.

وَكُلُّهُمْ مِّن رَّسُولِ اللَّهِ مُلْتَمِسٌ
غَرَفًا مِّنَ الْبَحْرِ أَوْ رَشْفًا مِّنَ الدَّيْمِ

11. De fikk alle, gjennom Guds sendebud, fulle begre fra hans hav eller nipp fra hans evigfallende regn.

*Til Gud ba profetene i hans hellighets صلى الله عليه وسلم navn, slik at bønner deres skulle veie mer i Guds øyne. Slik ble bønner oppfylt takket være profeten صلى الله عليه وسلم som mellomledd, noen ganger var det store bønner, og andre ganger var det små bønner. De blir beskrevet som begre og nipp.

وَوَاقِفُونَ لَدَيْهِ عِنْدَ حَدِّهِمْ
مِنْ نُقْطَةِ الْعِلْمِ أَوْ مِنْ شَكْلَةِ الْحِكْمِ

12. De står overfor ham alle sammen ifølge sine grenser, som om de var prikkene (over bokstavene) til hans kunnskap eller et lite sirkeltegn av hans visdom.

*Alle profetene står samlet foran profetens صلى الله عليه وسلم vakre åsyn, noen står nærmere enn andre takket være sin høyere rang. Imam Bosiri prøver å forklare forskjellen på visdommen til profeten صلى الله عليه وسلم og de tidligere profetene.

فَهُوَ الَّذِي تَمَّ مَعْنَاهُ وَصُورَتُهُ
 ثُمَّ اصْطَفَاهُ حَبِيبًا بَارِيءُ النَّسَمِ

13. Han er den som fikk sin betydning og form gjort fullkommen, og deretter ble han utvalgt som den elskede av Skaperen av all skapelse.

*Gud skapte profeten صلى الله عليه وسلم som den beste av alle. Ordet «betydning» i verset, betyr følgende: Navnet Mohammad betyr den mest prisede, og slik er det også. Ingen andre i dette universet er like mye priset som profeten صلى الله عليه وسلم.

Ordet «form (utseende)» i verset, betyr følgende: Flere følgesvenner berettet om profetens صلى الله عليه وسلم utvendige skjønnhet, men det utsagnet som overgår alle, er: «Guds sendebuds صلى الله عليه وسلم utseende var som om hans hellighet صلى الله عليه وسلم selv hadde bestemt hvordan hans nåde صلى الله عليه وسلم skulle se ut!» Vakrere enn det går det ikke an å bli.

Slik ble profeten صلى الله عليه وسلم utvalgt av Gud som Hans elskede fordi profeten صلى الله عليه وسلم var skapt vakrere innvendig og utvendig enn alle andre. Dette er den høyeste rangen etter Guds rang, å være Hans elskede.

مُنْزَةً عَنِ شَرِيكَ فِي مَحَاسِنِهِ
 فَجَوْهَرُ الْحُسْنِ فِيهِ غَيْرُ مَنْقَسِمِ

14. Usammenlignbar, ingen make har skjønnheten hans. Skjønnhetens juvel som finnes i ham, er uatskillelig fra hans natur.

*Intet kan sammenlignes med profetens صلى الله عليه وسلم skjønnhet. Den sanne skjønnheten kommer fra et menneskes hjerte og indre. Ingen var like snill eller sjenerøs som profeten صلى الله عليه وسلم, profetens صلى الله عليه وسلم indre var så vakkert at det ytre viste seg å være enda vakrere. Skjønnhetens kjerne var hans hellighets صلى الله عليه وسلم natur, all skjønnhets kjerne. Vil noen lære seg å være god mot andre, så er det denne kjernen en bør lære av.

دَعُ مَا ادَّعَتْهُ النَّصَارَى فِي نَبِيِّهِمْ
وَاحْكُمْ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتِكِمْ

15. Sett til side det de kristne påstår om sin profet! Pris ham deretter som du vil, men gjør det vist.

*Lag ikke profeten صلى الله عليه وسلم til Gud slik de kristne gjorde med sin profet. Bare få bort denne tanken fra hjernen deres, pris deretter profeten صلى الله عليه وسلم på en bedre måte enn alle. Ingen pris er profeten صلى الله عليه وسلم verdig, men profeten صلى الله عليه وسلم er all pris verdig. Gjør det vist, vil si: Vær påpasselig med det første som ble nevnt, vist vil også si: Vis respekt når du priser profeten صلى الله عليه وسلم, ha en ren og inderlig intensjon. Glem ikke at Herren og englene Hans priser denne personligheten صلى الله عليه وسلم til enhver tid. Derfor lag du en vane, pris så ofte du kan, ikke bare en gang iblant.

وَأَنْسُبْ إِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَرَفٍ
وَأَنْسُبْ إِلَى قَدْرِهِ مَا شِئْتَ مِنْ عِظَمٍ

16. Tilskriv hans vesen det du måtte ønske av ære, legg til hans opphøyde rang hva du enn vil av storhet!

*Imam Bosiri utfordrer menneskeheten, prøv å prise denne profeten صلى الله عليه وسلم med den rangen hans nåde صلى الله عليه وسلم egentlig har i Guds øyne. For denne æren og høye rangen har ingen grense, det er ikke mulig for et menneske å forstå den. I neste vers følger svaret på det imam Bosiri utfordrer menneskeheten med.

فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ
حَدٌّ فَيُعْرَبُ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمِّ

17. Sannelig, Guds sendebuds overlegenhet kan ikke overdrives (bli priset nok), en taler kan ikke uttrykke den med sin munn.

*Svaret er som følger: Det finnes ikke en munn i denne verden som kan prise profeten صلى الله عليه وسلم for den hans hellighet صلى الله عليه وسلم egentlig er. Det er umulig å overdrive når man omtaler denne personligheten صلى الله عليه وسلم.

لَوْ نَأَسَبَتْ قَدْرَهُ آيَاتُهُ عِظْمًا
أَحْيَا اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى دَارِسَ الرَّمِّمِ

18. Hvis et mirakel kunne sammenlignes med hans rang i storhet, ville bare hans navns omtale gjenopplive morkne ben.

*Profetens صلى الله عليه وسلم hemmelige identitet ble ikke avslørt av Gud, Han tok vare på den. Han lot de jordiske tro det de ville, noe gjorde Han synlig, mens annet ble holdt skjult. Men hvis Gud virkelig skulle ha latt verden få smake på hvem profeten صلى الله عليه وسلم egentlig var, ville morkne bein vekkes til live takket være kun navnet til profeten صلى الله عليه وسلم. Forskjellen er at da Moses عليه السلام stod i dalen Tuwa, ble han bedt om å ta av seg sandalene sine, men da profeten صلى الله عليه وسلم besøkte Gud i himmelen, fikk hans hellighet صلى الله عليه وسلم ingen ordre om å ta av sandalene. Morkne bein kan vekkes til live med profetens صلى الله عليه وسلم vakre navn, kan bety at det er ved dette navnet de troende bør søke Guds nærhet, slik at Gud opptenner våre mørke og livløse hjerter og tildeler dem profetens صلى الله عليه وسلم kjærlighet.

لَمْ يَمْتَحِنَّا بِمَا تَعَيَا الْعُقُولُ بِهِ
حِرْصًا عَلَيْنَا فَلَمْ نَرْتَبْ وَلَمْ نَهَم

19. Bekymret for vår trivsel forvirret han oss ikke med affærer som vi ikke kunne favne, derfor er vi ikke villfarende og heller ikke vaklende.

*Profeten صلى الله عليه وسلم var i sannhet den mest sjenerøse av alle; når hans nåde صلى الله عليه وسلم enn hadde valget mellom to handlinger, valgte hans høyhet صلى الله عليه وسلم den enkle veien, slik at tilhengerne også skulle klare å gjøre det. Imam Bosiri takker profeten صلى الله عليه وسلم for at hans hellighet صلى الله عليه وسلم pleide å velge det enkle, for derfor er det lett for oss å praktisere og vanskelig å være ustø i å etterleve læren, sier han. Det er også en oppmuntring for profetens صلى الله عليه وسلم tilhengere at den læren som dere innbiller dere er så vanskelig, egentlig ikke er så vanskelig, det er folk som har hatt det langt tøffere enn dere.

أَعْيَ الْوَرَىٰ فَهَمُّ مَعْنَاهُ فَلَيْسَ يُرَىٰ
لِلْقُرْبِ وَالْبُعْدِ فِيهِ غَيْرُ مُنْفَحِمٍ

20. Menneskeheten kan ikke begripe hans mening, selv de som stod nær og var på avstand, kunne ikke gjøre noe annet enn å tie.

*Når folk var onde mot profeten صلى الله عليه وسلم, når stein ble kastet eller profeten صلى الله عليه وسلم ble slått og spyttet på, bannet til eller da det ble lagt tornebusker foran profetens صلى الله عليه وسلم hus, pleide vår mester صلى الله عليه وسلم kun å si til Gud: «Herre la ikke Din vrede ta dem fatt, for de vet ikke hvem jeg egentlig er!»

Følgesvennene prøvde ofte å forstå seg på mesteren صلى الله عليه وسلم sin, men de forstod det aldri. De troendes mor Aisha رضى الله عنها berettet: «En natt da jeg våknet, fant jeg ikke Guds sendebud صلى الله عليه وسلم ved min side, så jeg begynte å lete etter ham, jeg gikk til gravlunden og der satt profeten صلى الله عليه وسلم. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم hørte mine steg og spurte: 'Hvem er der?' Jeg svarte: 'Aisha.' Guds sendebud صلى الله عليه وسلم spurte: 'Hvem Aisha?' Jeg svarte: 'Aisha, Abo Bakrs datter!' Profeten صلى الله عليه وسلم spurte: 'Hvem

Abo Bakr?' Jeg svarte: 'Abo Bakr, sønn av Abo Qohafa!' Guds sendebud صلى الله عليه وسلم spurte igjen: 'Hvem Abo Qohafa?'» Aisha رضى الله عنها valgte å tie av respekt, men for et øyeblikk fikk hun følgende spørsmål i hjertet: «Hvem er egentlig De, kjære Guds sendebud?»

كَالشَّمْسِ تَظْهَرُ لِلْعَيْنَيْنِ مِنْ بُعْدٍ
صَغِيرَةٍ وَتُكَلِّ الطَّرْفَ مِنْ أَمَمٍ

21. Som solen er han, liten for øyet når sett på avstand, men et nært blikk blander og overvelder.

*Profetens صلى الله عليه وسلم fiender så på denne solen på avstand og var hardhjertet, men følgesvennene hadde milde hjerter. De så denne solen fra nært hold og ble overveldet av det vakre synet. Imam Bosiri prøver også å forklare hvordan det er å se profeten صلى الله عليه وسلم – solen kan sees på avstand selv om den er blendende. Man føler ikke alt det solen har å by på, når man holder seg på avstand. Slik er det med folk som velger å utelukke profetens صلى الله عليه وسلم kjærlighet, de føler ikke troens herlighet. Men de som åpner hjertet sitt og lar lyset komme inn, føler troens herlighet, de blir blendet av stråleglansen fordi den er for sterk, men fortsatt er de overveldet fordi de får holde sin mester صلى الله عليه وسلم i hånden.

En annen tolkning er at solen er liten på avstand, men hadde mennesket stått i universet rett foran solen, ville han ikke ha evnet å se hele solen engang. Solen er et metaforisk eksempel på profetens صلى الله عليه وسلم rang. På avstand evner folk å se profeten صلى الله عليه وسلم, men går man nær, er det ikke engang mulig å se en celle av profeten صلى الله عليه وسلم.

وَكَيْفَ يُدْرِكُ فِي الدُّنْيَا حَقِيقَتَهُ
قَوْمٌ نِيَامٌ تَسَلَّوْا عَنْهُ بِالْحُلْمِ

22. Hvordan kan virkeligheten hans bli oppfattet i denne verden av sovende folk, distraherete som de er av sine drømmers styrke?

*Mange velger å begrense profetens صلى الله عليه وسلم personlighet, de legger vekt på at profeten صلى الله عليه وسلم var et menneske og ikke noe mer. Imam Bosiri spør i dette verset: «Dere som er døde sjeler som ikke kjenner til det kommende eller det som har vært en gang før, hvordan kan dere påstå at dere har forstått dere på profeten صلى الله عليه وسلم?» I den siste setningen kaller imam Bosiri oppfattelsesevnen til menneskene for drømmer, sjelen blir distraherert av disse drømmene som mener seg sterkere enn virkeligheten.

En annen tolkning er: Dette livet er bare en drøm, mens det ekte livet vil starte etter døden, da englene vil stille tre spørsmål, og det siste spørsmålet vil være viktigst. Igjen vil man legge seg, og den siste oppvekkingen vil være på dommens dag, og først da vil mennesket forstå hvilken rang denne profeten صلى الله عليه وسلم holder, da alle vil være desperate etter hans nådes صلى الله عليه وسلم forbønn.

فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ أَنَّهُ بِشَرِّ
وَأَنَّ خَيْرَ خَلْقِ اللَّهِ كُلِّهِمْ

23. Omfanget vi aner om ham er dette: Han er kun en mann! Men fortsatt uten unntak er han den beste av Guds skapelse.

*Vi tror at hans hellighet صلى الله عليه وسلم bare er et vanlig menneske som oss, men hva med profetens صلى الله عليه وسلم særegenheter? Imam Bosiri prøver igjen å forklare at den tanken folk sitter med ikke stemmer, profeten صلى الله عليه وسلم er bedre enn alle i Guds øyne, og intet vanlig menneske besitter en slik rang.

وَكُلُّ آيٍ أَتَى الرَّسُلَ الْكِرَامُ بِهَا
فَإِنَّمَا اتَّصَلَتْ مِنْ نُورِهِ بِهِمْ

24. Alle miraklene brakt av de høyvelbårne profetene før ham, kom i sannhet til dem fra hans lys.

*Dette verset er tydelig når det gjelder dets mening, imam Bosiri vil bare at de som tror på profeten صلى الله عليه وسلم, skal forstå at de dere tror utførte

mirakler, ikke utførte dem av seg selv. Det var nemlig takket være deres profet صلى الله عليه وسلم, fordi hans hellighet صلى الله عليه وسلم var den som var forbindelsesleddet mellom dem og Herren deres.

فَإِنَّهُ شَمْسٌ فَضْلٌ هُمْ كَوَاكِبُهَا
يُظْهِرُنْ أَنْوَارَهَا لِلنَّاسِ فِي الظُّلَمِ

25. Sannelig, han er velviljens sol, og de (profetene) er stjernene. Den solen åpenbarer lyset for menneskeheten i nattens mørke.

*Alle de andre profetene var som stjerner på himmelen, men da profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم grydde som solen, sank de andre stjernene fordi lovene deres ble opphevet. Profeten صلى الله عليه وسلم kom som en evigvarende sol som ville skinne i all tid framover. Alle stjernene var på himmelen så lenge det var mørkt. Men den dagen profetens صلى الله عليه وسلم lys grydde på jorden, ble stjernene en del av det lyset og skinner med det, men de skinner ikke like mye, så de er det lyset underdanige. Derfor blir Koranen kalt den som stadfester det som var før.

En annen tolkning er at de viste folk veien inntil profeten صلى الله عليه وسلم kom.

حَتَّى إِذَا طَلَعَتْ فِي الْكَوْنِ عَمَّ هُدَا
هَا الْعَلَمِينَ وَ أَحْيَتْ سَائِرَ الْأُمَمِ

26. Til lyset hans omsider grydde i horisonten og hans strålende rettledning ble spredd på jorden og den frambrakte liv til utallige folkeslag.

*Da profetens صلى الله عليه وسلم lys grydde, tok hans høyhets صلى الله عليه وسلم lære over, og alle andre lærer ble opphevet. Islam er den læren som vokste fortest av alle og rettledet analfabeter til å bli lærde. Det er kunnskap som vekker liv i et folkeslag.

أَكْرَمَ بِخَلْقِ نَبِيِّ زَانَهُ خُلُقُ
بِالْحُسْنِ مُشْتَمِلٌ بِالْبِشْرِ مَتَّسِمٌ

27. Hvilken fortreffelighet befinner seg i fødselen til en profet pyntet med en slik sjelsstyrke, i skjønnhet er han kledd og utmerket ved behagelig natur.

*Imam Bosiri priser den hellige profetens صلى الله عليه وسلم fødsel og viser til at det var en opphøyd dag, derfor bør den bli prissatt. Profetens صلى الله عليه وسلم prydd var sjelsstyrken fordi den var vakrere enn lenker av gull og ringer med diamanter. Skjønnhetens opphav var dette vakre ansiktet og det indre vesenet viste hva den ekte skjønnheten er.

كَالزَّهْرِ فِي تَرْفٍ وَالْبَدْرِ فِي شَرَفٍ
وَالْبَحْرِ فِي كَرَمٍ وَالِدَّهْرِ فِي هِمَمٍ

28. Utsøkt som en blomst, framtreddende som en fullmåne i sin stråleglans, som havet i sjenerøsitet og uendelig i utholdenhet.

*Imam Bosiri kaller sin elskede صلى الله عليه وسلم en blomst, shaykh Hamza Yusuf velger å tolke det som lilje. Vi kan se litt på hva som er spesielt med liljen. Det første er at den betegner renhet, det vil si at den som elsker imam Bosiris elskede صلى الله عليه وسلم, er oppriktig i troen. I Kina blir denne blomsten dyrket som luksusmat, fordi den har en kjølede effekt på kroppen om sommeren. Imam Bosiris elskede صلى الله عليه وسلم kjøler menneskeheten når de er i vansker og i hvert fall den dag da alle vil være avhengig av denne nedkjølingen.

De fleste følgesvennene beskrev profetens صلى الله عليه وسلم ansikt vakkert som månen, profetens صلى الله عليه وسلم sjenerøsitet blir målt med havet, men dette er et hav uten bunn og kyst. Tiden er evigvarende og tar aldri slutt, slik var tålmodigheten og utholdenheten til mesteren صلى الله عليه وسلم vår også.

كَأَنَّهُ وَهُوَ فَرْدٌ مِنْ جَلَالَتِهِ
فِي عَسْكَرٍ حِينَ تَلْقَاهُ وَفِي حَشَمٍ

29. Av majestetisk grad, selv alene virket det som om han var omringet av en hærs makt og i troppeenheter av hoffmenn (klare til profetens tjeneste).

*Dette verset påpeker profetens صلى الله عليه وسلم rang, hvor høy den var i folks øyne som så profeten صلى الله عليه وسلم. Alle viste respekt og ville stå til tjeneste frivillig.

كَأَنَّمَا اللُّؤْلُؤُ الْمَكْنُونُ فِي صَدَفٍ
مِنْ مَعْدِنِي مَنْطِقٍ مِنْهُ وَمُبْتَسَمٍ

30. Det er som perler bevart i skjell, øsregn fra de to gullgruvene, hans søte tale og smil.

*I dette verset blir hans hellighets صلى الله عليه وسلم ord priset, de er som dyrebare perler lukket i profetens صلى الله عليه وسلم munn. Med dette verset beviser imam Bosiri hvor viktig hans hellighets صلى الله عليه وسلم praksis er, fordi mange velger å nekte å tro på hadith og sier at de motstrider Koranen. Men de fleste glemmer å spørre seg om hvor Koranen egentlig kom fra. Gud kom ikke til menneskene Sine for å praktisere og vise hvordan ting skulle bli gjort, derfor sendte Han flere sendebud. Profetens صلى الله عليه وسلم ord har samme opphav som Guds ord, da alt det profeten صلى الله عليه وسلم sa og gjorde, var Guds ordre og behag. Imam Bosiri kaller profetens صلى الله عليه وسلم ord for skatt, og skatter er noe man skal ta vare på, ikke nedverdige. Disse ordene er lik den skatten som øker i pris og er mer meningsfylt for hver dag som går.

تَعَى الْعُقُولُ كَلَالًا عِنْدَ رُؤْيَتِهِ
كَأَنَّمَا نَظَرَتْ لِلشَّمْسِ مِنْ أُمَّمٍ

31. Forstanden ble tvunget til å blunke ved et syn av ham, som ansikt til ansikt med solen.

*Stirrer man direkte på solen, må man blunke. Menneskets forstand måtte blunke fordi den ble overrasket av hans hellighets صلى الله عليه وسلم personlighet og utseende. Det er et glimt og blinking som blir nevnt i dette verset, glimtet er graden til profeten صلى الله عليه وسلم, hvor opphøyd den er, og blunken er når mennesket lukker øynene og ser kun mørket, det vil si at mennesket kan rote seg bort i profetens صلى الله عليه وسلم rang, men aldri forstå dens virkelighet.

لَا طِيبَ يَغْدِلُ تُرْبًا ضَمَّ أَعْظَمَهُ
طُوبَى لِمُنْتَشِقٍ مِّنْهُ وَمُلْتَمِمْ

32. Ingen duft er så god som jorden som inneholder hans velsignede kropp. Hvilket paradys venter ham som innånder dens gode duft eller har sine lepper mot dens jord.

*Nå retter Imam Bosiri seg mot Medina og forklarer virkelig hvor hellig den byen er. Innånde Medina: En gang var det noen riddere som red ut av Medina og en støvsky blåste mot profeten صلى الله عليه وسلم og følgesvennene. Følgesvennene dekket ansiktet sitt som en naturlig reaksjon, profeten صلى الله عليه وسلم ba dem om å ikke dekke ansiktene sine, fordi Medinas støv frelser en. Å kysse Medinas jord som er profetens صلى الله عليه وسلم by, er en god handling, og med kyss mener imam Bosiri å respektere Medina, og den respekten vil føre en til paradiset. Profeten صلى الله عليه وسلم la vekt på at folket i Medina også skulle respekteres, Medina er fredlyst og hellig akkurat som Mekka. Men om Medina ble det sagt at den som viser respektløshet overfor Medina-folket, for ham vil troen smelte som en saltklump smelter i vann.

En annen tolkning er at Medina blir verdens helligste sted fordi den tilhører Guds elskede صلى الله عليه وسلم. Grunnen til det er, profeten صلى الله عليه وسلم elsket Mekka mer enn alt på hele jorden fordi det er der hans nådes صلى الله عليه وسلم elskede Herre har Sitt hus, Kaba. Men i Medina befinner Guds elskedes صلى الله عليه وسلم hus seg. Guds Vesen har ingen make, og det Han liker mest av alt, blir av seg selv mer verdt enn alt annet.

Del 4

Profetens صلى الله عليه وسلم ankomst til verden

I denne delen priser imam Bosiri profetens صلى الله عليه وسلم fødsel, han vil at verden skal forstå hvor viktig denne dagen var. Dette var en gave fra Gud til alle skapningene Sine, byrden på skapelsens skuldre skulle avlastes ved dette lyset صلى الله عليه وسلم som ble nedsendt av Gud. Imam Bosiri feirer profetens صلى الله عليه وسلم fødselsdag ved å prise de merkverdige hendelsene som fant sted den dagen.

أَبَانَ مَوْلِدُهُ عَنْ طَيْبِ عُنْصُرِهِ
يَا طَيْبَ مُبْتَدَأٍ مِنْهُ وَمُخْتَمٍ

1. Fødselen hans viste tydelig renheten i hans medfødte natur, den rene fra begynnelsen til enden.

*Imam Bosiri omtaler profetens صلى الله عليه وسلم fødsel som et mirakel, den medfødte renheten skulle nå rense menneskeheten. Han påkaller profeten صلى الله عليه وسلم ved å kalle hans hellighet صلى الله عليه وسلم den rene. Den rene som skal rense alle fra innledningen av universet og til enden av det hele. En slik ren lære var i ferd med å komme og skulle være evig og aldri bli blandet med noe falskt. Profetens صلى الله عليه وسلم renhet viser også til at denne profeten صلى الله عليه وسلم stammet kun fra hellige og rene folk. Ingen av profetens صلى الله عليه وسلم forfedre tydde til vantroen.

يَوْمَ تَفَرَّسَ فِيهِ الْفَرَسُ أَنَّهُمْ
قَدْ أَنْذِرُوا بِحُلُولِ الْبُؤْسِ وَالنَّقَمِ

2. Den dagen da perserne ble klar over at sannheten de hadde blitt advart mot, var i ferd med å komme – plagenes og straffens angrep.

*Perserne hadde blitt advart tidligere om at deres rike ville falle, og selv kesra på denne tiden fikk en advarsel av sin råds mann om at alt ville bli

lagt i ruiner fordi han hadde hersket lenge, men ikke vist godhet. Troen hans var falsk, og den skulle utviskes ved sannhetens ankomst.

وَبَاتَ إِيوَانُ كِسْرَى وَهُوَ مُنْصَدِعٌ
كَشْمَلِ أَصْحَابِ كِسْرَى غَيْرِ مُلْتَمِعِ

3. Om kvelden smuldret veggene i kesras palass, som kesras armé ble strødd ut, og aldri kan de bli ett igjen.

*Det skjedde en del mektige hendelser mot avgudsdyrkerne den kvelden hans nåde صلى الله عليه وسلم ble født. Kesras sal, der tronen hans var, sprakk og smuldret, tjenerne hans og armeen hans sprakk sammen med veggen. De fryktet for livet sitt og brydde seg ikke om kesra, enda de dyrket kesra. Vreden hadde tatt dem fatt, og de kunne aldri bli en samlet tropp igjen.

وَالنَّارُ خَامِدَةٌ الْأَنْفَاسِ مِنْ أَسْفِ
عَلَيْهِ وَالنَّهْرُ سَاهِي الْعَيْنِ مِنْ سَدَمِ

4. Ilden sloknet med et kjølig åndedrag av sorg, mens elven hadde søvnløse øyne av sorgens påkjønning.

*Ilden som hadde brent i over 1000 år og blitt tilbedt av perserne, sloknet denne natten. Mange observerte dette skje – ilden lyste, men ledet til mørket, det hadde kommet et annet lys som ledet til lyset, derfor måtte ilden i Persia slokne. Store deler av elven Eufkrat tørket ut, så den begynte å renne annerledes enn før.

وَسَاءَ سَاوَةٌ أَنْ غَاضَتْ بُحَيْرَتُهَا
وَرُدَّ وَارْدُهَا بِالْغَيْظِ حِينَ ظَمِي

5. Den rystede landsbyen Sawa så sin elv tørke inn, alle som lette etter vann, kom tilbake oppgitte av skuffelse.

*Landsbyen Sawa ligger mellom Teheran og Hamazan. Folket i den hadde en stor elv som rant foran landsbyen, og de så den tørke inn. Alle som lette etter vann, kom tilbake med trang til å drikke. En åndelig fortolkning er: Den som skal slokke deres sjels tørst, er kommet, derfor henvend dere ikke til andre kilder enn profeten صلى الله عليه وسلم.

كَأَنَّ بِالنَّارِ مَا بِالْمَاءِ مِنْ بَلَلٍ
حُزْنًا وَبِالْمَاءِ مَا بِالنَّارِ مِنْ ضَرَمٍ

6. Ilden var like våt som sorgens vann, og vannet inntok ildens flammende vesen.

*Imam Bosiri sier at grunnen til at ilden sloknet, var at den gråt over hvordan folk kunne tilbe den og handle så urett, den hadde sett denne uretten bli begått lenge, men nå maktet den ikke mer. Vannet ble hett som ilden til det forsvant inn i jorden og ble borte.

وَالْجِنُّ تَهْتَفُ وَالْأَنْوَارُ سَاطِعَةٌ
وَالْحَقُّ يَظْهَرُ مِنْ مَعْنَى وَمِنْ كَلِمٍ

7. Dsjinnen skrek (da han opplevde profetens صلى الله عليه وسلم komme), og det guddommelige lyset lyste opp (det formørkede landet). Sannheten ble innlysende både i betydningen og ord.

*Denne natten fikk ikke de onde dsjinnene adgang til himmelen. Vanligvis pleide de å fly opp dit og høre nyheter og deretter innblande løgn i det og spre det videre. De fikk høre nyheten, men de hadde ingen adgang, derfor gråt de skrikende. Det formørkede landet kan være enten Mekka eller Romerriket, i begge landene var det ondskap som hersket. Sannheten ble innlysende fordi den la seg over alt annet og var overveldende. Den viste seg i både mening og ord, det kan sies på grunn av alle de miraklene som ble utført av den personligheten صلى الله عليه وسلم som ble født, og det hans hellighet صلى الله عليه وسلم vokste opp til å bli.

عَمُوا وَصَمُّوا فَأِغْلَانُ الْبَشَائِرِ لَمْ
تُسْمَعْ وَبَارِقَةُ الْإِنْدَارِ لَمْ تُشَمَّ

8. Blinde og døve utelukket de det gledelige budskapets kunngjøring, ikke lyttet de etter, og heller ikke så de advarselens lynglimter.

*Budskapet ringte i ørene deres, men fortsatt valgte de å ikke la den tre inn i hjertet. Advarselen så de med åpne øyne, men de lot ikke glimtene veilede dem. Dette var deres sørgelige avgjørelse: å fornekte sannheten etter å ha opplevd den.

مِنْ بَعْدِ مَا أَخْبَرَ الْأَقْوَامَ كَاهِنُهُمْ
بِأَنَّ دِينَهُمُ الْمَعْرُوجَ لَمْ يَقُمْ

9. Selv etter at det var fortalt til folket av spåmennene, at deres falske levemåte ikke ville stå!

*De hadde blitt advart av sine egne lærde om hva som ventet dem i framtiden, men fortsatt ville de ikke tro da den tiden kom. De visste at troen deres ville dø ut, men det var hovmodigheten deres som fikk dem til å være hardhjertet.

وَبَعْدَ مَا عَايَنُوا فِي الْأُفُقِ مِنْ شُهُبٍ
مُنْقِضَةٍ وَفَقَ مَا فِي الْأَرْضِ مِنْ صَنَمٍ

10. Enda de så kometers sammenstøt på himmelen, nedstyrtende mot jorden slik som avgudsbildene gikk over ende på jorden.

*De tilba stjerner og planeter, Gud fikk dem til å falle fra himmelen, slik at de skulle innse at de falske gudene deres ikke var evigvarende. Mange statuer falt da profeten صلى الله عليه وسلم ble født, og mange møtte sin grusomme skjebne etter erobringen av Mekka. Selv Kaba skrek til statuene rundt seg og sa til dem at deres tid var kommet fordi den sanne صلى الله عليه وسلم hadde kommet. Statuene falt på bakken med ansiktet ned, og det var en stor fornedring og vanære.

حَتَّىٰ غَدَا عَنْ طَرِيقِ الْوَحْيِ مُنْهَرِمٌ
مِنَ الشَّيَاطِينِ يَقْفُونَ إِثْرَ مُنْهَرِمٍ

11. De fortsatte å nedstyrte, ilende vekk fra åpenbarings sti, de fulgte i fotsporene til andre djevler som flyktet i nederlag.

*I dette verset omtaler imam Bosiri nederlaget til djevlene som forsøkte å sabotere sannheten ved å blande inn løgn i den, men englene straffet dem som regel med ildkuler, og da flyktet de sin vei.

كَأَنَّهُمْ هَرَبًا أَبْطَالُ أِبْرَهَةَ
أَوْ عَسْكَرٌ بِالْحَصَىٰ مِنْ رَاحَتِيهِ رُمِي

12. I å løpe sin vei var de lik Abrahams armé, eller lik den armeen som han kastet småstein på.

*Djevlene flyktet på samme måte som Abrahams hær flyktet da de hadde kommet for å jevne Kaba med jorden, men selv ble delt i to sammen med elefantene sine. Dette skjedde omtrent 50 dager før profetens صلى الله عليه وسلم fødsel. Den andre armeen som imam Bosiri nevner, er de vantros armé som profeten صلى الله عليه وسلم kastet smågrus på under et slag, og Gud kalte handlingen Sin handling.

نَبْدًا بِهِ بَعْدَ تَسْبِيحِ بَيْطِنِهِمَا
نَبْدَ الْمُسْبِحِ مِنْ أَحْشَاءِ مُلْتَقِمِ

13. Kastet fra hans hånd etter at de lovsang hans lovpris, på den samme måten som lovpriseren (profeten Jonas عليه السلام) ble kastet ut fra den svelgende hvalens mage.

*Imam Bosiri forteller oss hva steinene pleide å gjøre i nærheten av profeten صلى الله عليه وسلم, de pleide å prise Gud og Hans elskede صلى الله عليه وسلم høyt. Selv steiner priser Gud og Hans sendebud صلى الله عليه وسلم, hvordan kan mennesker la være? Han forteller også om profeten Jonas' عليه السلام, som priset Gud i hvalens mage, og den skjøt ham ut av magen sin. Det han også lærer oss, er at om man er fanget i et så stort fangenskap som hvalens mage, er det Guds lovprisning som er utveien.

Del 5

Profetens صلى الله عليه وسلم mirakler

Miraklene utført av profeten صلى الله عليه وسلم blir priset gjennom denne delen. Imam Bosiri lover velsignelsen og helligheten av profetens صلى الله عليه وسلم invitasjon. Miraklene som ble utført av profeten صلى الله عليه وسلم spilte en stor rolle for å vinne folks hjerter, mange av disse miraklene var slike som et menneske utfører ved sjelens kraft til tross for at det blir gjort fysisk. Slik som å dele månen i to, men andre mirakler var slike som ble utført ved den fysiske kraften, slike mirakler som profetens صلى الله عليه وسلم sjelsstyrke, moral og alle de andre egenskapene. Han legger også vekt på at ikke menneskelige gjenstander klarte å respektere anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم, men mennesker som Gud har gitt vett og forstand, var og er ikke i stand til å la hjertet sitt smelte for Guds elskede صلى الله عليه وسلم, hvor sørgelig det enn er.

جَاءَتْ لِـدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَاجِدَةً
تَمْشِي إِلَيْهِ عَلَى سَاقٍ بِلاَ قَدَمٍ

1. På hans kall kom trær knelende i ærbødighet, traskende mot ham kom trestammer som ingen føtter hadde.

*Flere muntlige overleveringer klargjør for oss at trær gikk mot profeten صلى الله عليه وسلم, skjærende gjennom i bakken, og hilste på hans hellighet صلى الله عليه وسلم. De bøyde seg av respekt, de hadde ikke føtter, men valgte å gjøre noe de egentlig ikke maktet. Det var trærnes handling, de som ikke har fått forstand av Gud til å tenke med, mens mennesker nekter å elske og respektere denne profeten صلى الله عليه وسلم som hans nåde صلى الله عليه وسلم har rett til.

كَأَنَّمَا سَطَّرَتْ سَطْرًا لِّمَا كَتَبَتْ
فُرُوعُهَا مِنْ بَدِيعِ الْخَطِّ فِي اللَّقْمِ

2. Det var (kjærlighetens) linjer som ble inngravert, ved sine grener beskrev de fullkommenheten hans med skjønnskrift.

*De skrev på bakken med grenene sine og lot det være igjen spor slik at verden skulle forstå hvilket fullkomment vesen som stod foran dem. Med andre ord: De skrev sin kjærlighetserklæring idet de gikk mot profeten صلى الله عليه وسلم og etterlot sin kjærlighetshistorie for verden til å se.

مِثْلَ الْغَمَامَةِ أَنَّى سَارَ سَائِرَةً
تَقِيهِ حَرًّا وَطَيْسٍ لِلْهَجِيرِ حَمِيٍّ

3. Lik skyen som fulgte ham overalt hvor han enn gikk, ly ga den til ham fra den hete varmen, som minnet om en ovn i en rykende varm sommer.

*En sky lå alltid over profeten صلى الله عليه وسلم for å gi ly for middagens hete. Noen mener at dette var årsaken til at profeten صلى الله عليه وسلم ikke hadde skygge, mens andre mener at profeten صلى الله عليه وسلم ble født uten skygge, fordi rent lys har ingen skygge. Dette var en av de kjærlige behandlingene som Gud ga til Sin elskede صلى الله عليه وسلم. Imam Bosiri vil at menneskeheten skal lære av den behandlingen.

أَقْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُنْشَقِّ إِنَّ لَّهُ
مِنْ قَلْبِهِ نَسْبَةً مَّبْرُورَةَ الْقَسَمِ

4. Jeg sverger ved månen som ble splittet, den (månen) har en relasjon til hjertet hans, som viser sannheten i min ed.

*Imam Bosiri snakker om mirakelet utført av profeten صلى الله عليه وسلم, da hans nåde صلى الله عليه وسلم pekte på månen og den delte seg i to. De vantro så dette med sine egne øyne, men fortsatt benektet de sannheten, derfor legger han vekt på at det han sier er sant. Relasjonen til hjertet vil si at månen alltid var til stede for profeten صلى الله عليه وسلم, som et lite barn pleide hans hellighet صلى الله عليه وسلم å leke med månen. Det berettes at månen underholdt ham ved å flytte på seg hvor han enn pekte, slik fikk den hans nåde صلى الله عليه وسلم til å smile.

وَمَا حَوَى الْغَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمٍ
وَكُلُّ طَرْفٍ مِّنَ الْكُفَّارِ عَنْهُ عَمِي

5. Hvor fortreffelig hulen var, som skjulte de beste og de herligste, vantros øyne fra alle kanter som lette etter ham, ble blinde.

*Det er snakk om en hule (Thaur), som fikk æren av å være verten til profeten صلى الله عليه وسلم og hans hellighets صلى الله عليه وسلم bestevenn Abo Bakr رضى الله عنه. De vantro stod utenfor profetens صلى الله عليه وسلم dør, og hans høyhet صلى الله عليه وسلم gikk rett forbi dem mens hans høyhet صلى الله عليه وسلم resiterte noen vers fra Koranen. De vantro ble blinde fordi et tre skjøt til værs utenfor hulen, en due satte seg på eggene sine for å ruge og en edderkopp spant en spindelvev ved hulens åpning. En spirituell tolkning er at hulen var profetens صلى الله عليه وسلم kropp, og de vantro så kun på den og la sin konsentrasjons vekt på den. Derfor klarte de aldri å forstå hvem denne opphøyde personligheten صلى الله عليه وسلم egentlig var, deres ondskaps vev som de selv hadde spunnet, stod i veien.

Imam Bosiri misunner en hule, men snakker egentlig om et hjerte, hvor fortreffelig det kan være da det huser profetens صلى الله عليه وسلم nærvær og kjærlighet. En kan ikke oppnå troen om ikke hjertet huser denne kjærligheten. Uten denne kjærligheten er troen blokkert med den tynne spindelveven, så svak, men fortsatt sterk nok til å utelukke. Med andre ord er dette et svært følsomt prinsipp.

فَالصِّدْقُ فِي الْغَارِ وَالصِّدِّيقُ لَمْ يَرِمَا
وَهُمْ يَقُولُونَ مَا بِالْغَارِ مِنْ أَرِم

6. Den sanne i hulen med sannhetens stadfester ble ikke sett! De (vantro) sa til hverandre: «Der er ingen i hulen!»

*Han fortsetter å berette om det som skjedde ved hulen Thaur, profeten صلى الله عليه وسلم er den sanne, og Abo Bakr رضى الله عنه er sannhetens stadfester. De vantro gadd ikke engang å se inn i hulen fordi de trodde spindelveven var spunnet før profeten صلى الله عليه وسلم ble født.

ظَنُّوا الْحَمَامَ وَظَنُّوا الْعَنْكَبُوتَ عَلَىٰ
خَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَنْسُجْ وَلَمْ تَحْمِ

7. Feil tenkte de at en due og en edderkopp ikke ville, for den beste skapningen, legge et egg eller veve et nett.

*Hvor feil de vantro tok! De kunne aldri i sine vildeste fantasier tro at Guds skapninger ville vise slik respekt for anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم. Men edderkoppens spindelvev var som en gardin foran hulen, og duen satt foran den som en vokter.

وَقَايَةُ اللَّهِ أَغْنَتْ عَنِ مُضَاعَفَةٍ
مِنَ الدَّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِّنَ الْأُطْمِ

8. Guds beskyttelse var alt han trengte, ingen overflødig rustning, ingen utkikkstårn for planer og ei heller uinntakelige fort!

*Dette var Guds beskyttelse, det var en due og en edderkopp som gjorde jobben, Gud trengte ikke å bruke makt i det hele tatt. Det bare viste hvor lite mennesket vet. I Koranen blir det sagt at edderkoppens hus er det svakeste huset. Men her var det huset sterkt nok til å jage bort Qoraysh, som var svært mektige. Det var ikke noe mektig fort med mange voktere stående ved porten klare for å beskytte kongen. Derimot var det en due som stod der, og fortets port var en silkemyk spindelvev. Fortsatt var de mektigere enn en skulle tro.

مَا سَامَنِي الدَّهْرُ ضَيْمًا وَاسْتَجَرْتُ بِهِ
إِلَّا وَنَلْتُ جَوَارًا مِّنْهُ لَمْ يُضْمِ

9. Når tiden enn ga meg bekymringer, søkte jeg tilflukt hos ham, og vernet ble jeg fra skader.

*Imam Bosiri snakker om at når folk plaget ham, søkte han tilflukt hos Guds elskede profet صلى الله عليه وسلم, og dermed kunne ingen skade nå ham. Når han hadde det vondt og smertelig, priset han profeten صلى الله عليه وسلم rikelig, og smerten forsvant.

وَلَا التَّمَسُّتُ غِنَى الدَّارَيْنِ مِنْ يَدِهِ
إِلَّا اسْتَلَمْتُ النَّدَى مِنْ خَيْرِ مُسْتَلَمٍ

10. Når jeg enn ba om velstand i begge verdener fra hans hånd, mottok jeg ikke noe annet enn den beste gaven – hånden som noen gang har blitt kysset.

*Imam Bosiri sier at han hadde kun én kilde hvor han fikk alt fra, det var fra profeten صلى الله عليه وسلم, han ba i profetens صلى الله عليه وسلم navn. Gud var Giveren, men profeten صلى الله عليه وسلم var forbindelsesleddet og hjelpemiddelet. Han forteller verden at uten denne ene kilden hadde han ingenting, men takket være kilden sin har han alt. Han fikk hånden til profeten صلى الله عليه وسلم å leie, og mer ønsket han seg ikke, han var villig til å leve i hvilken som helst tilstand så lenge han fikk holde sin elskede mester صلى الله عليه وسلم i hånden.

لَا تُنْكِرِ الْوَحْيَ مِنْ رُؤْيَاهُ إِنَّ لَهُ
قَلْبًا إِذَا نَامَتِ الْعَيْنَانِ لَمْ يَنَمْ

11. Benekt ikke at drømmene hans er åpenbaringer, for hjertet hans sover aldri selv om øynene sover.

*I dette verset legges det vekt på at profeten صلى الله عليه وسلم pleide å sove, men hans hellighets صلى الله عليه وسلم hjerte sov aldri. Det vil si at profetens صلى الله عليه وسلم relasjon til Gud er evig, hans nåde صلى الله عليه وسلم var sin Herre hengiven til enhver tid. Et utsagn av profeten صلى الله عليه وسلم bekrefter dette, Gud ga hans nåde صلى الله عليه وسلم mat og drikke, selv om hans nåde صلى الله عليه وسلم fastet. Dette er igjen en måte å forklare på at profeten صلى الله عليه وسلم var ikke

lik vanlige mennesker. Verset er også rettet mot at profeten صلى الله عليه وسلم fikk tilsendt åpenbaringer fra Gud i form av en drøm i profetskapets tidlige fase. Mange velger å si at profeten صلى الله عليه وسلم fikk tildelt profetskapet først i det 40. året av livet, men det stemmer ikke, profeten صلى الله عليه وسلم var profet før dette fenomenet ble iverksatt, noe Koranen bekrefter.

وَذَاكَ حِينَ بُلُوغٍ مِّنْ نُبُوَّتِهِ
فَلَيْسَ يُنْكَرُ فِيهِ حَالٌ مُّحْتَلِمٌ

12. De kom til ham da profetskapet hans var i ferd med å modne, så disse drømmevisjonene kan ikke fornektes.

*Imam Bosiri sier bestemt at profeten صلى الله عليه وسلم mottok åpenbaringer før hulen Hira, som kun var offentligjørelsen av profetskapet. Han vil presisere det samme poenget som i det forrige verset. Han forklarer også at slik som barndommen og puberteten er en del av en voksen manns liv, slik er også tiden i sjelenes verden, barndommen og puberteten til profeten صلى الله عليه وسلم en del av hans hellighets profetskap. Budskapet i verset er at profeten صلى الله عليه وسلم var en profet fra den dagen hans nåde صلى الله عليه وسلم ble skapt.

تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَخِيَ بِمُكْتَسَبٍ
وَلَا نَبِيٍّ عَلَىٰ غَيْبٍ بِمَتَّهِمْ

13. Velsignet være Gud! Man kan ikke gjøre seg fortjent til åpenbaringer! Aldri bør vi tvile på en profet når han forkynner det skjultes kunnskap.

*Gud velger den Han velger! Imam Bosiri retter seg mot de falske som hevder at de er profeter etter profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم som var den siste profeten. Man kan ikke faste, gi det pålagte bidraget eller be på noen som helst måte for å oppnå profetskapets rang fra Gud. Han legger også vekt på at det profeten صلى الله عليه وسلم sa, var fra det skjulte, det vil si at profetens صلى الله عليه وسلم ord var de ordene som kom fra Gud, fordi hans hellighet صلى الله عليه وسلم ikke talte fra sitt eget begjær. Dette er også en

oppfordring til dem som velger å fornekte profetens صلى الله عليه وسلم utsagn. Tvil ikke på dem, ta dem til dere slik som dere tror på Koranen.

آيَاتُهُ الْغُرُّ لَا يَخْفَى عَلَى أَحَدٍ
بِدُونِهَا الْعَدْلُ بَيْنَ النَّاسِ لَمْ يَقُمْ

14. Miraklene hans er soleklare og ikke skjult for noen, uten den (troen på profeten) kan ikke rettferd bli etablert blant menneskeheten.

* Profetens صلى الله عليه وسلم utsagn har vist seg å være sanne, og de fortsetter med å avsløre seg som sanne, men fortsatt er det mange som nekter å tro.

Mirakler ble ofte krevd av profetene, derfor ble de utført for at folk skulle tro. Men de største mirakler er fysiske og ikke spirituelle, for den revolusjonen som Guds sendebud صلى الله عليه وسلم anførte, var et slikt mirakel som ingen har sett maken til nå.

كَمْ أَبْرَأَتْ وَصَبَاءً بِاللَّمْسِ رَاحَتُهُ
وَأَطْلَقَتْ أَرِبَاءً مِّنْ رَبِّقَةِ اللَّمَمِ

15. Hvor mange syke har ikke hånden hans helbredet med en kjærlig berøring, og befridd den lidende fra galskapens lenker?

*Mange følgesvenner berettet om hendelser, hvor de opplevde at en berøring av profeten صلى الله عليه وسلم fikk dem helbredet fra sykdom. Imam Bosiri fikk også oppleve dette, men han ble rørt med et ledd imellom: kappen. Dette er en beskrivelse om hvor kjærlig og godhjertet profeten صلى الله عليه وسلم er. Folket var alltid hans hellighets صلى الله عليه وسلم førsteprioritet.

Å befri fra mental lidelse vil si å løfte andres byrder. Profeten صلى الله عليه وسلم var en slik leder som påtok seg ansvaret for menneskeheten i dette livet og i det kommende livet, noe som beroliger tilhengerne.

وَأَحْيَتِ السَّنَةَ الشَّهْبَاءَ دَعْوَتُهُ حَتَّى حَكَتْ غُرَّةً فِي الْأَعْصِرِ الدُّهُمِ

16. Året med sult og nød endte ved bønnen hans, til det lignet en klar hvit sky midt i mørke tider.

*Hans hellighet صلى الله عليه وسلم brakte med seg hell og lykke hvor hans nåde صلى الله عليه وسلم enn gikk. I barndommen finner vi at Mekka blomstret da hans hellighet صلى الله عليه وسلم ble født, Halimas uttørkede landsby ble til et vakkert syn, og Medina kom til sin ekte stand da hans høyhet صلى الله عليه وسلم ankom den.

Bønnen som blir nevnt i verset, må være da en beduin kom til hans hellighet صلى الله عليه وسلم og ba om regn fordi tørkens vrede hadde rammet landet. Profeten صلى الله عليه وسلم ba for ham, og det begynte å regne. Neste fredag kom han tilbake og klagde over at det regnet for mye, da ba profeten صلى الله عليه وسلم om at regnet skulle stoppe, og det ble oppfylt. Mirakelet utført av profeten صلى الله عليه وسلم var lyset å se i en mørk periode for folket. Mørket var elendigheten, og lyset var behaget som anføreren av all skapelse صلى الله عليه وسلم brakte med seg.

بِعَارِضٍ جَادٍ أَوْ خِلْتِ الْبِطَاحَ بِهَا سَيْبٌ مِّنَ الْيَمِّ أَوْ سَيْلٌ مِّنَ الْعَرَمِ

17. Med skyer pøsregnende så rikelig, man kunne tro at det var store elver som sprutet fra havet eller som Arims flom.

*Imam Bosiri snakker om to ting på en gang, han snakker om mirakelet som regnet utgjør, og den spirituelle gleden. Flommen Arim blir også nevnt, den som var straffen til Saba-folket. Grunnen til at den blir nevnt, er at den var svært kraftfull. Denne flommens kraft kan sammenlignes med islams revolusjon, hvor mektig den var, og hvor fort den trengte inn i brystet til vantro folk. Folket i dalene var vantro før denne velsignede personligheten صلى الله عليه وسلم kom, hjertet deres var lik uttørkede elveleier av hard jord som intet kunne trenge gjennom. Men da vår mester صلى الله عليه وسلم

kom, åpnet de vantros hjerte seg og lot kjærlighetens elver renne gjennom, og til slutt ble de selv kilder av denne kjærligheten, se for eksempel på Omar bin al-Khattab رضي الله عنه.

لَمَّا شَكَتْ وَقَعَهُ الْبَطْحَاءُ قَالَ لَهُ
عَلَى الرَّبِّيِّ وَالْهَضَابِ إِنْهَلَّ وَأَنْسَجِمَ

18. Når dalen klagde på skyene som holdt regnet tilbake, sa han: «Pøs ned på åsene og fjellene, vend deretter tilbake til naturens gang!»

*Verset omtaler det samme mirakelet som er nevnt i vers nr. 16. Det blir også berettet om hvordan ting var lydige overfor hans hellighets pekefinger. صلى الله عليه وسلم

فَأَدَّتِ الْأَرْضُ مِنْ رِزْقِ أَمَانَتِهَا
بِإِذْنِ خَالِقِهَا لِلنَّاسِ وَالنَّعَمِ

19. Jorden oppfylte sin hellige pålitelighet på ny med ernæring med tillatelse fra dens Skaper for menneskeheten og dyr.

*Dette er en lekse for menneskeheten, åpne dere opp for kjærlighetens regn og la den nå hjertet deres. Slik vil dere bli til nytte for andre, slik som jorden ble for dyr og mennesker. Vær pålitelig fordi forholdet mellom Skaperen og skapningen er basert på lojalitet.

وَأُلبِستْ حُللاً مِنْ سُنْدُسٍ وَكَلوتْ
عَمَائِمًا بِرُؤُوسِ الْهَضْبِ وَالْأَكْمِ

20. Den tar på seg et grønt plagg av silkegress, svøper turbaner rundt åsenes hode og palmetrærne.

*Nå blir jorden omtalt, men det er en metafor for den som er Gud lydig. Den delen av jorden som nekter å åpne seg slik som de hardhjertede, der vokser det ikke grønt. Mens den delen av jorden som åpner seg og lar

regnets dråper trenge inn, der vokser det grønt. Det grønne er jordens pryde, mens den troendes pryde er hans gode handlinger, som gjør ham likt av alle.

فَالنَّخْلُ بِاسِقَةٍ تَجْلُو قَلَا نِدَهَا
مِثْلَ الْبَهَارِ عَلَى الْأَبْصَارِ وَالْعَنَمِ

21. Palmetrærne stod rett oppreist for å vise sine halskjeder, som lyste opp øyet lik herlige røde og gule blomster.

*Palmetreet betegner den troende, ble det sagt av hans høyhet صلى الله عليه وسلم. Palmetrærne som står oppreist for å vise sine halskjeder, er de som stod i bønn for Gud og ble belønnet av Ham.

وَ فَارَقَ النَّاسَ دَاءُ الْقَحْطِ وَانْبَعَثَ
إِلَى الْمَكَارِمِ نَفْسُ النَّكْسِ وَ الْبَرَمِ

22. Tørkens sykdom forsvant fullstendig, selv fortvilte folk ble fylt med fornyet mot.

*Imam Bosiri snakker om hvordan det var før mirakelet, og hva mirakelet endret på. Det tørre hjertet som hadde utestengt Guds kjærlighet, ble igjen fullt av liv og livnet opp. Fortvilte folk som trodde de aldri skulle oppleve glede igjen, fikk oppleve det.

ذَا تَبَّعْتَ آيَاتِ النَّبِيِّ فَقَدْ
أَلْحَقْتَ مُنْفَخِمًا مِنْهَا بِمُنْفَحِمِ

23. Hvis du trofast følger profetens tydelige mirakler, vil du oppleve at den glitrende prakten bare øker og øker.

*Viktigheten av troen på profetens صلى الله عليه وسلم mirakler var imam Bosiris medisin. Han satte sin lit til dem og var fullt forvissnet om at hans mester صلى الله عليه وسلم var den eneste som han kunne oppnå helbredelse gjennom.

قُلْ لِلْمُحَاوِلِ شَأْوًا فِي مَدَائِحِهِ
هِيَ الْمَوَاهِبُ لَمْ أَشْدُدْ لَهَا زِيْمِي

24. Si til den som prøver å overgå meg i å prise ham: «Dette er belastningsløse gaver, jeg sadlet ingen kameler for å oppnå dem!» (Den kjærligheten er en del av meg og min natur.)

*Den forelskede legger fram kjærligheten sin: Dette er ikke noe han har strevd for, dette er ikke noe han har kjempet for, dette er ikke noe han har kjøpt, dette er ikke noe han har valgt og heller ikke villet. Han ble født med denne kjærligheten, og hvis den driver ham til å oppføre seg som en besatt mann, så la det nå være slik.

وَلَا تَقُلْ لِي بِمَا ذَانَلْتَ جِيْدَهَا
فَمَا يُقَالُ لِفَضْلِ اللَّهِ ذَابِكُمْ

25. Si ikke: «Hvordan kunne du legge til slike forskjønnede herlige vers?» Vit at ingen ber om Guds sjenerøsitet: «Hvor mye eksakt (skal Du gi meg)?»

*Imam Bosiris dikt blir kritisert den dag i dag og blir beskyldt for at det gjør profeten صلى الله عليه وسلم til en overnaturlig person. Versene hans er sure som sitron for dem som ikke er forelsket i profeten صلى الله عليه وسلم, mens for dem som elsker hans hellighet صلى الله عليه وسلم, er de som honning, bare søtere.

Han forklarer i verset at han våger å prise hans nåde صلى الله عليه وسلم på denne måten fordi det ble sagt om profeten صلى الله عليه وسلم at det virket som om hans hellighet صلى الله عليه وسلم var skapt som om hans høyhet صلى الله عليه وسلم hadde bestemt over sin egen tilblivelse. Hvis Gud var så sjenerøs mot hans hellighet صلى الله عليه وسلم, hvorfor skulle da ikke denne personligheten صلى الله عليه وسلم være bedre enn meg og alle dere? Det siste han tilføyer i dette verset, er: «Ingen som ber til Gud, begrenser sine skuddbønner!»

لَوْلَا الْعِنَايَةُ كَانَ الْأَمْرُ فِيهِ عَلِيًّا
حَدًّا السَّوَاءِ فَذُو نُطْقٍ كَذِي بَكْمٍ

26. Uten Guds forsyning ville dette aldri ha vært til, for i bunn og grunn er det lydløse og det velklingende det samme!

*Imam Bosiri lenker profeten صلى الله عليه وسلم direkte til Gud ved å si at ikke noe av dette ville ha vært uten Gud. Hans nåde صلى الله عليه وسلم var Guds gave til menneskene, men det som glemmes, er at til tross for at profeten صلى الله عليه وسلم tilbrakte livet sitt blant de jordiske, så var hans hellighet صلى الله عليه وسلم langt mer høytstående.

Del 6

Den praktfulle Koranen

Koranen blir satt i fokus i denne delen, fordi det er en slik skrift som aldri har blitt endret. Den er et mirakel og slike ord som er evigvarende. Det kom hellige skrifter før, men de ble endret på. Koranen har aldri blitt endret på og blir betraktet som ett av profetens صلى الله عليه وسلم største mirakler. Samtidig framhever han hvor viktig det er å følge Koranen.

دَعْنِي وَوَصِّفِي آيَاتٍ لَهُ ظَهَرَتْ
ظُهُورَ نَارِ الْقُرَى لَيْلًا عَلَى عِلْمٍ

1. Tillat meg å beskrive miraklene som kom til ham helt klart, som ildens flammebluss i nattens mørke på åssiden for gjester.

*Den omtenkssomme Verten var Gud som brydde Seg om Sine gjester (mennesker), som tente lyset Sitt (profeten صلى الله عليه وسلم) og lot det lyset vandre blant menneskene slik at de kunne bli veiledet. Veifarerne er menneskene som kommer og går, lever og dør. Profetens صلى الله عليه وسلم mirakler var klare jærtegn fra oven som skilte mellom rett og galt.

فَالدُّرُّ يَزْدَادُ حُسْنًا وَهُوَ مُنْتَضِمٌ
وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدْرًا غَيْرَ مُنْتَضِمٍ

2. En perles skjønnhet blir mangfoldiggjort hvis den forenes med mange andre perler, men dens verdi forsvinner ikke hvis den blir stilt alene.

*En perle alene er unik og spesiell, men den er ikke komplett uten at den tilhører et halskjede. Men profeten صلى الله عليه وسلم var en slik perle som kunne stå alene og være et halskjede for seg selv, det er perlens verdi som betegner profeten صلى الله عليه وسلم i dette verset. Grunnen til at perlen alene er verdt mer enn andre perler, er at den perlen gjør halskjedet fullkomment. Det er den siste perlen – hvis den ikke blir tredd på kjedet, så er det fare for at de resterende perlene faller av og forsvinner. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم

عليه وسلم kom som det siste sendebudet og stadfestet alt det de tidligere sendebudene hadde sagt. Slik falt ikke de perlene av som var læren til alle andre profetene, de ble samlet under en og samme fane.

فَمَا تَطَاوُلُ آمَالِ الْمَدِيحِ إِلَى
مَا فِيهِ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالشِّيمِ

3. Så hvorfor skulle da ikke ambisjonene til dem som priser øke, rettet mot ham som fornem sjelsstyrke og gode vaner har?

*Imam Bosiri spør verden som kritiserer ham, han sier at den prisen han framsynger, er mindre verdt enn det hans elskede صلى الله عليه وسلم egentlig er verdt. Hans elskede صلى الله عليه وسلم er vakrere og prektigere, hvordan kan verden kritisere ordene hans? Når han ikke engang er i nærheten av virkeligheten? Han sier også tydelig ifra at lovprisningen kan kun økes og ikke minskes, men fortsatt vil den ikke være tilstrekkelig.

آيَاتُ حَقٍّ مِّنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثَةٌ
قَدِيمَةٌ صِفَةُ الْمَوْصُوفِ بِالْقَدَمِ

4. Sannhetens vers fra den Barmhjertige som nylig er oppfanget, evigvarende er de karakterisert som, beskrevet med evighet.

*Alle de profetene som utførte ett eller flere mirakler, hadde slike mirakler som ble brukt opp der og da, og etter det ble de ikke varende i all tid. Mens Koranen, som er profetens صلى الله عليه وسلم største mirakel, ord som kom fra Gud rett inn i hans nådes صلى الله عليه وسلم hjerte, var et evigvarende mirakel. Det skiller profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم fra de andre profetene og gjør hans hellighet صلى الله عليه وسلم unik og enestående.

لَمْ تَقْتَرِنَ بِزَمَانٍ وَهِيَ تُخْبِرُنَا
عَنِ الْمَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَامٍ

5. Ingen tidsperiode er den tilknyttet, den underretter oss om det kommende og om Aad og Iram.

*Koransen er en skrift som er tidløs, den er ikke avhengig av en tidsperiode. Loven i den er god nok til å følges i alle tidsperioder. Den klargjør for oss om det kommende og det som var før oss.

دَامَتْ لَدَيْنَا فَفَاقَتْ كُلَّ مُعْجَزَةٍ
مِنَ النَّبِيِّينَ إِذْ جَاءَتْ وَلَمْ تَدْمِ

6. Den vil være med oss for all tid, derfor er den mer suveren enn alle andre profeters mirakler, som kom (med mirakler), men (miraklene deres) varte ikke for all tid!

*Imam Bosiri uthever poenget sitt med denne delen ved å omtale det evigvarende mirakelet.

مُحَكَّمَاتٌ فَمَا تُبْقِينَ مِنْ شُبِّهِ
لِيَدِي شِقَاقٍ وَمَا تَبْغِينَ مِنْ حِكْمِ

7. Tydelig klart, så det ikke lot tvil være igjen hos fiendene, og dette beviset trenger ingen dommer.

*Koransen er respektert av sine fiender, den som leser den, vil innrømme at den inneholder mektige ord. Koransen er en tydelig skrift og gir klar veiledning.

مَا حُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبٍ
أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مُلْقِي السَّلَامِ

8. Ingen motsatte seg det unntatt de hissige fiendene, men fiendens fiendskap mot den ble tvunget til å overgi seg.

*Koranen har blitt kritisert og angrepet siden dens første åpenbaring strålte på jorden. Men Koranen har alltid hatt overmakten og kommet seirende ut av denne striden.

رَدَّتْ بِلَاغَتِهَا دَعْوَى مُعَارِضِهَا
رَدَّ الْغُيُورِ يَدَ الْجَانِي عَنِ الْحَرَمِ

9. Dens veltalenhet avsannet dens motstanderes beskyldninger, slik som en ærbar mann hindrer en skurk i å bryte seg inn i hans hjem.

*Koranens vers har ennå ikke klart å bli utkonkurrert, Guds utfordring står med åpne armer, men ingen har klart å komme med noe like godt. Koranens vers beskytter Koranens ære og lar ingen inntrengere skade den.

لَهَا مَعَانٍ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ
وَفَوْقَ جَوْهَرِهِ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيمِ

10. Dens mening er som bestandige bølger i havet som er sammenhengende, men dens juvel overgår havet i skjønnhet og verdi.

*Disse versenes mening øker kunnskapen vår uansett tidsperiode.

Havet er et fenomen som ofte blir brukt av poeter, spesielt fra Asia. For havet er dypt og har mange skjulte hemmeligheter, dets bølger berører kysten og overskrider ikke sin grense, men når de gjør det, fører det til katastrofe. Havets bølger frakter folk fra ett sted til et annet. Alt dette viser

at havet er hemmelighetsfullt, kjærlig og samtidig ødeleggende, med andre ord – det er lik kjærligheten.

فَمَا تُعَدُّ وَلَا تُحْصَىٰ عَجَائِبُهَا
وَلَا تُسَامُ عَلَى الْإِكْثَارِ بِالسَّامِ

11. Dens underer kan ikke bli talt opp og heller ikke begripes, ikke kan du bli mett av dens konstante repetisjon.

*Koranen er en slik skrift som stadig overrasker den som resiterer den, fordi den alltid har et svar å gi. Skriften gjentar seg ofte for at ting skal sitte godt i menneskenes hjerne. Imam Bosiri snakker om noe alle mennesker føler: Opplever vi for mye repetisjon av noe, går vi lei av det. Men de som elsker Gud og skriften Hans, de resiterer den svært ofte og går aldri lei.

قَرَّتْ بِهَا عَيْنٌ قَارِيهَا فَقُلْتُ لَهُ
لَقَدْ ظَفِرْتُ بِحَبْلِ اللَّهِ فَاَعْتَصِمِ

12. Framsierens øyne blir kjølnet ved den, så jeg sa til ham: «Du har grepet Guds rep, så hold nå fast ved det!»

*Guds ord gir et menneske fred, det beroliger hjertet og kjølnet øynene. Dette er et arabisk ordtak: At en kroppsdel blir kjølnet, det vil si at den får ro og fred. Øyne som blir kjølnet, vil si at sjelen blir kjølnet, fordi det er øynene som er sjelens vinduer, det de bringer (ser), den tilstanden blir sjelen i. Imam Bosiri oppmuntrer og oppfordrer de troende til å være sterke i sin tro og være fullt forvisset i det de tror på. Han sier at Koranen er Guds rep, og hold fast ved det repet, for den vil ikke la deg komme på avveier.

إِنْ تَتْلُهَا خَيْفَةً مِنْ حَرِّ نَارٍ لَظَى
أَطْفَاتٍ حَرِّ لَظَى مِنْ وَرْدِهَا الشَّبِيمِ

13. Hvis du resiterer den når ildens flammer omringer deg, vil dens kjølige vann slukke ilden.

*Flammene kan tolkes som to ting, enten helvetes flammer eller problemene i livets flammer. Koranen er utveien, den hjelper menneskene ut av problemer, og den berger menneskene fra ilden med den kjølige flytende vannkilden. Det befinner seg en rot av godhet i ethvert menneske, men den roten må vannes for at den skal forsterkes og vokse. Koranen er vannet som gjør roten sterkere, og handlingene basert på Koranens lære er frukten til det hele.

كَأَنَّهَا الْحَوْضُ تَبَيَضُّ الْوُجُوهُ بِهِ
مِنَ الْعُصَاةِ وَقَدْ جَاؤُوهُ كَالْحُمَمِ

14. Som om den skulle være et reservoar fra paradiset, der de ulydiges kullsorte ansikt blir renset og opplyst.

*Her forklares gode handlingers viktighet og hvor mektige de er. Koranens lære er lik et reservoar fra paradiset som renser mennesker som er kullsorte etter å ha brent i ilden. Koranen renser oss og gjør oss til bedre mennesker med skinnende hjerte som er Gud lydige og menneskene vennlige.

وَكَالصِّرَاطِ وَكَالْمِيزَانِ مَعْدِلَةً
فَالْقِسْطُ مِنْ غَيْرِهَا فِي النَّاسِ لَمْ يَقُمْ

15. Den er som den strake brua og vektskålene satt opp rettferdig. Rettferd uten den kan ikke bli etablert blant menneskeheten.

*I dette verset prises Guds rettferdighet, en ond handling blir regnet som en ond handling, mens en god handling blir regnet som ti gode handlinger, dette er Gud den Allmektiges rettferd mot menneskene Sine.

Koranens vei blir sammenlignet med en bru som alle skal passere i det kommende. Brua er tynn og strak, det vil si at det er kun én vei å følge.

لَا تَعْجَبَنَّ لِحَسُودٍ رَّاحَ يُنْكِرُهَا
تَجَاهُلًا وَهُوَ عَيْنُ الْحَاذِقِ الْفَهِيمِ

16. Ikke bli overrasket hvis den misunnelige sjelen fornekter den og foregir uvitenhet til tross for en forstandig forståelse.

*Imam Bosiri mener at de som velger å fornekte Koranen, har et lydighetsproblem, de kan ikke leve etter Guds regler. De vet med hjertet at Koranen er den rette veien, men fortsatt nekter de av sjalusi eller hovmod.

قَدْ تُنْكِرُ الْعَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَدٍ
وَيُنْكِرُ الْفَمُّ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمٍ

17. Sannelig, øyet fornekter solstrålen på grunn av støv, mens en syk munn fornekter smaken av søtt vann.

*Hvis det er noe som er galt med en selv, så kan ikke Gud klandres. Hvis man lar sorte skylapper legge seg foran øynene, hvordan skal da lyset nå fram? Hvis ikke tungen eier smakssansen, hvordan skal den smake hva som søtt og surt er. For den er alt likegyldig, alt som skjer og har skjedd, er en ren tilfeldighet.

Del 7

Profetens صلى الله عليه وسلم oppstigningsreise

Enda et mirakel er i ferd med å bli priset av imam Bosiri. Denne delen handler om profetens صلى الله عليه وسلم oppstigningsreise. Dette er den største og helligste reisen noensinne i menneskehetens historie. I dette kapittelet blir hans nådes صلى الله عليه وسلم rang virkelig satt i fokus, og det beviser hvor høytstående denne personligheten صلى الله عليه وسلم egentlig er. Profeten صلى الله عليه وسلم var sin Herres gjest, alle grenser ble passert, alt annet ble forlatt da gjesten صلى الله عليه وسلم fikk æren av å møte Verten.

يَا خَيْرَ مَنْ يَمَّمُ الْعَافُونَ سَاحَتَهُ
سَعِيًّا وَفَوْقَ مُتُونِ الْأَيْتِقِ الرَّسْمِ

1. Du den beste av alle som får oppsøkt sin sal av dem som trøst søker, hastende på kjappe føtter eller ridende på ryggen til raske kameler.

*Siden tidenes morgen har Gud sendt Sine sendebud til verden, alltid har det vært en troende sjel på jorden. De troendes vane har vært å oppsøke sendebudet i sin tid og bedt om å få bedre tilknytning til Gud, bedt om nåde fra Gud og bedt om frelse. Imam Bosiri priser profeten صلى الله عليه وسلم ved å si at hans hellighets صلى الله عليه وسلم sal er bedre enn alles fordi alle profetene vil være maktesløse på oppstandelsens dag, og alle mennesker vil be om hjelp, og den utvalgte صلى الله عليه وسلم vil være den eneste hjelpen å få.

Hva folk enn trengte, kom de til profeten صلى الله عليه وسلم på alle mulige måter, selv i dag reiser millioner til hans hellighets صلى الله عليه وسلم grønne kuppel og ber om hva de enn måtte ønske ved å gjøre hans høyhet صلى الله عليه وسلم til sin fortaler. Profeten صلى الله عليه وسلم sa selv: «Den som besøker min grav, vil det være meg pålagt å gå i forbønn for!»

Dette er også den profeten صلى الله عليه وسلم i hvis navn profetene ba bønner til Gud.

وَمَنْ هُوَ الْآيَةُ الْكُبْرَىٰ لِمُعْتَبِرٍ
وَمَنْ هُوَ النِّعْمَةُ الْعُظْمَىٰ لِمُعْتَمٍ

2. Du som det største jærteget er for den som innser, du er den største velsignelsen for den som ønsker å oppnå noe.

*Igjen står det mellom den som velger å se, og den som velger å legge skjul på sannheten. Følgesvennene var foreldrene, barna, brødrene og søstrene til de vantro, men de valgte å tro. De så noe i profetens صلى الله عليه وسلم personlighet mens de vantro gjorde det samme, men de utelukket troen fordi det ikke var til fordel for deres jordiske affærer og status. Med det største tegnet vil det si: Følgesvennenes tros rot og fundament var profeten صلى الله عليه وسلم, de hadde aldri sett Gud, men de hadde sett og opplevd profeten صلى الله عليه وسلم. De så Sin Herre i profetens صلى الله عليه وسلم sjenerøsitet.

Imam Bosiri lærer oss at denne personligheten صلى الله عليه وسلم er langt mer enn det dere tror hans hellighet صلى الله عليه وسلم er. Lær dere å oppnå det gode gjennom profeten صلى الله عليه وسلم.

سَرَيْتَ مِنْ حَرَمٍ لَيْلًا إِلَىٰ حَرَمٍ
كَمَا سَرَى الْبَدْرُ فِي دَاغٍ مِّنَ الظُّلَمِ

3. Du reiste om natten fra den nærmeste helligdommen til den ytterste helligdommen, lik en måne som beveger seg om natten innpakket i dens mørke.

*Imam Bosiri snakker om profetens صلى الله عليه وسلم nattereise, fra Mekka til Jerusalem. Han gir månen som et eksempel, for ingenting er vakrere enn månen som er alene på himmelen omringet av himmelens mørke. For da skinner månen enda mer og er mer synlig og tydelig enn vanlig. Dette var meningen med hele oppstigningsreisen til profeten صلى الله عليه وسلم, Gud ville gjøre profetens صلى الله عليه وسلم rang mer synlig og tydelig, slik at verden skulle forstå at denne profeten صلى الله عليه وسلم fikk oppleve noe ingen andre har opplevd før.

وَبِتَّ تَرْقِي إِلَىٰ أَنْ نَلْتَّ مَنْزِلَةً
مِنْ قَابِ قَوْسَيْنِ لَمْ تُدْرِكْ وَلَمْ تُرَمِّ

4. Du fortsatte å oppstige inntil du nådde målet, avstanden av kun to buelengder. Et punkt av nærhet som aldri før har blitt innsett og heller ikke søkt.

*Profeten صلى الله عليه وسلم nådde et sted som ingen hadde nådd før, profeten صلى الله عليه وسلم kom Gud så nær fysisk som ingen hadde kommet før. Ingen kunne drømme om denne opplevelsen. Med *søkt* vil det si at folk ønsker å komme Gud nær, men ingen kan tenke seg at det går an å komme Gud så nær som profeten صلى الله عليه وسلم gjorde, og det også fysisk.

وَقَدَّمْتِكَ جَمِيعَ الْأَنْبِيَاءِ بِهَا
وَالرُّسُلِ تَقْدِيمَ مَخْدُومٍ عَلَىٰ خَدَمِ

5. Fortrinn fikk du blant alle profetene takket være din rang, og framfor alt var du blant sendebudene som en mester er overfor sin tjener.

*Profetene stilte seg bak hans nåde صلى الله عليه وسلم og ba en bønn ledet av hans hellighet صلى الله عليه وسلم, ingen sa jeg er eldre eller jeg er bedre, for alle visste hvem som var kommet til dem. De var ydmyke. Imam Bosiri beskriver dem som moskeen al-Aqsas verter og profeten صلى الله عليه وسلم som deres æresgjest. De stod klare til hans nådes صلى الله عليه وسلم tjeneste fordi profeten صلى الله عليه وسلم var deres mester. Gud hadde beordret alle sendebudene at når den utvalgte صلى الله عليه وسلم tid ville komme, skulle de støtte hans sak, med andre ord stå i den siste profetens صلى الله عليه وسلم tjeneste.

وَأَنْتَ تَخْتَرِقُ السَّبْعَ الطَّبَاقَ بِهِمْ
فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعِلْمِ

6. Du satte kursen og besteg de syv himlene – de var som et opptog, og du var flaggbæreren.

*Profeten صلى الله عليه وسلم steg nå videre fra Klippemoskeen opp mot Gud. Opptog og flaggbærer vil si at profeten صلى الله عليه وسلم var deres leder, og de var hans nådes صلى الله عليه وسلم tilhengere.

حَتَّىٰ إِذَا لَمْ تَدَعْ شَأوًا لَّمُسْتَبِقِ
مِنَ الدُّنُوِّ وَلَا مَرَقَىٰ لِمُسْتَتِمِ

7. Du lot ikke være igjen noen mål som noen som helst konkurrent kunne oppnå av (Guds) nærhet, og ingen ende på høyden søkere av høyde kunne nå.

*Der kom et sted hvor selv engelen Gabriel عليه السلام sa at hvis han krysset den grensen, ville han brenne opp og bli tilintetgjort. Men hans høyhet fortsatte reisen alene, her bøyde alle høyheter seg, her endte alles opphøyde rang. Den eneste rangen som fortsatte, var de to som møtte hverandre denne hellige natten.

خَفَضْتَ كُلَّ مَقَامٍ بِالإِضَافَةِ إِذْ
نُودِيتَ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمُفْرَدِ الْعِلْمِ

8. Du gjorde hver rang mindreverdige ved din framrykning, invitert av Gud med opphøyning, en unik affære i alle forhold.

*Imam Bosiri forklarer at hans nåde صلى الله عليه وسلم var verdt denne reisen. Profeten صلى الله عليه وسلم ba ikke om denne reisen eller dette møtet, det var Gud

selv som forlangte det. Andre ba om å få møte Gud og se Gud, men hans høyhet صلى الله عليه وسلم ble selv invitert av Gud. Han beskriver forholdet til Gud og hans sendebud صلى الله عليه وسلم, og målet med dette verset er å forklare at Gud ville selv møte Sin elskede صلى الله عليه وسلم ved å avsløre alt for ham.

كَيْمَا تَفُوزَ بِوَصْلِ أَيِّ مُسْتَتِرٍ
عَنِ الْعِيُونَ وَسِرِّ أَيِّ مُكْتَتِمٍ

9. Slik at du kunne bli framgangsrik i å nå den mest Skjulte fra alles blick og alle hemmeligheter som vel tilslørt er.

*Ingen andre fikk oppleve dette møtet utenom Gud og Hans elskede صلى الله عليه وسلم, alle blikkene var rettet mot profeten صلى الله عليه وسلم på himmelen på denne natten. Men dette var en hemmelighet forseglet i stillhet som ingen hørte eller så. Denne hemmeligheten blir også beskrevet som den gaven profeten صلى الله عليه وسلم fikk av Gud denne natten. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم berettet at «Gud la Sin hånd mellom skuldrene mine og jeg følte den håndens kjølende behag», etter det ble kunnskap om alt gitt til profeten صلى الله عليه وسلم.

فَحُزَّتْ كُلُّ فَخَارٍ غَيْرِ مُشْتَرَكٍ
وَجُزَّتْ كُلُّ مَقَامٍ غَيْرِ مُزْدَحَمٍ

10. Du tilegnet deg enhver verdig grad av stolthet uten noen ved din side, du overgikk enhver rang som ingen andre har klart å overstige.

*Dette var en nådeskjenk tildelt profeten صلى الله عليه وسلم alene. Profeten صلى الله عليه وسلم fikk også tildelt frelsesgaven som hans nåde صلى الله عليه وسلم vil bruke på oppstandelsens dag, ingen andre vil få æren av å berge så mange fra helvete som profeten صلى الله عليه وسلم vil.

وَجَلَّ مِقْدَارُ مَا أُوتِيَ مِنْ رُتْبٍ
وَعَزَّ إِدْرَاكُ مَا أُوتِيَ مِنْ نِعَمٍ

12. Hvilken på forhånd fortreffelig rang du har blitt gitt! Ikke forståelige er de velsignelsene som ble deg tildelt.

*Profeten صلى الله عليه وسلم besitter en rang som ingen andre er i nærheten av, imam Bosiri sitter selv og undrer over hvor høy denne rangen er. Han forstår ikke at mennesker kan påstå at de vet hvilken rang profeten صلى الله عليه وسلم har, eller nøyaktig hvem profeten صلى الله عليه وسلم er. Han prøver å forklare at man blir bortkommen i denne undringen, og det er ikke mulig å forstå det.

Oppstandelsens dag er langt unna, men alt dette er gitt på forhånd, det profeten صلى الله عليه وسلم har fått fra Gud, kan ikke regnes. Man kan ikke engang regne det vanlige mennesker har fått, hvordan skulle det være mulig å utregne profetens صلى الله عليه وسلم gaver?

بُشْرَى لَنَا مَعَشَرَ الْإِسْلَامِ إِنَّ لَنَا
مِنَ الْعِنَايَةِ رُكْنًا غَيْرَ مِنْهُمْ

13. Gledelige nyheter for oss, folket av islam! Sannelig, vi har en søyle av forsyning som fullstendig evigvarende er.

*Imam Bosiri viser at han er stolt av å tilhøre den profeten صلى الله عليه وسلم som står aller høyest. Han kaller profeten صلى الله عليه وسلم en slik søyle som ingen kan måle høyden til, og som tildeler nåde uendelig.

لَمَّا دَعَى اللَّهُ دَاعِينَآ لَطَاعَتِهِ بِأَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأُمَمِ

14. Når Guds kall (kom fra) han som inviterte oss til Hans lydighet, takket være den høyest ansette av sendebudene, er vi det høyest ansette samfunnet (i Guds øyne).

*Profetens صلى الله عليه وسلم misjon: å kalle folk til Gud. Gud utvalgte profeten صلى الله عليه وسلم framfor alle de andre profetene. Imam Bosiri kaller islams tilhengere de beste fordi de tilhører den beste og mest høytstående profeten صلى الله عليه وسلم.

Del 8

Slagene for Guds sak

Slagene for Guds sak er temaet i denne delen, der imam Bosiri prøver å vekke muslimenes religionsfølelser ved å prise dem som kjempet for Guds sak.

Det er den samme måten som andre diktere har anvendt før og etter ham. I den norske nasjonalsangen finner vi at Bjørnstjerne Bjørnson gjør det samme for å vekke nasjonalfølelsen.

رَاعَتْ قُلُوبَ الْعِدَا أَنْبَاءَ بُعْثِهِ
كَنْبَاءٍ أَجْفَلَتْ غُفْلًا مِّنَ الْغَنَمِ

1. Skrekkslagent hjerte fikk fiendene da de hørte nyheten om at han skulle komme, slik en løves brøl skremmer vettet av en bortkommen geit.

*De som var sannhetens fiender, ble lamslåtte av frykt, den frykten profeten صلى الله عليه وسلم sa at alle fiendene hadde i seg om profeten صلى الله عليه وسلم skulle ha vært på en måneds avstand.

مَا زَالَ يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مَعْتَرِكٍ
حَتَّىٰ حَكَّوْا بِالْقَنَا لَحْمًا عَلَيَّ وَضَمَّ

2. Han fortsatte å støte sammen med dem på hver eneste slagmark, til lansene gjennoboret dem og fikk dem til å ligne kjøtt på en opphakkingsblokk.

*Islam var en trussel mot de vantro fordi hele systemet deres var i ferd med å kollapse, derfor var det mange slag som ble kjempet mot muslimene.

وَدُّوا الْفِرَارَ فَكَادُوا يَغْبُطُونَ بِهِ
أَشْلَاءَ شَالَتْ مَعَ الْعِقْبَانِ وَالرَّحِمِ

3. De elsket å flykte, de måtte misunne likene som ble båret bort av gribber og ørner.

*De vantro flyktet som oftest fra slagmarken, og deres døde kroppar ble spist opp av gribber. Dette verset tilsier at de som flyktet, angret i etterkant, de ønsket heller å være de døde kroppene som lå igjen på slagmarken fordi skadene var for store til å holde ut.

تَمْضِي اللَّيَالِي وَلَا يَدْرُونَ عِدَّتَهَا
مَا لَمْ تَكُنْ مِنْ لَيَالِي الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ

4. Nettene gikk, og de mistet fornemmelsen av tiden, unntatt de fredelige nettene i de hellige månedene av fred.

*Krigene var harde og brutale, de var utrettelige, folk mistet tidssansen fordi faren alltid lå på lur. Men da de fredelige månedene kom, fikk man hvilt ut og tatt seg sammen. Dette verset kan også rettes til Medinafolkets kriger før profeten صلى الله عليه وسلم kom til dem og brakte fred over byen og mellom folket.

كَأَنَّمَا الدِّينُ ضَيْفٌ حَلَّ سَاحَتَهُمْ
بِكُلِّ قَرْمٍ إِلَى لَحْمِ الْعِدَا قَرْمٍ

5. Som om levemåten islam var en gjest som besøkte huset deres, eskortert av tapre krigere sultne på deres skadelige fienders kjøtt.

*Imam Bosiri omtaler storhetstiden til en liten armé som var veldig sterk, og som var fryktet.

يَجْرُ بِحَرَ خَمَيْسٍ فَوْقَ سَابِحَةٍ
يَرْمِي بِمَوْجٍ مِّنَ الْأَبْطَالِ مُلْطَمٍ

6. Han anførte et hav av en hær på galopperende hester, som pleide å slå til som kraftige bølger av heltedige krigere.

*Krigerne var ikke redde for å dø, de angrep som flere tusen enda det kunne være kun én mann.

مِنْ كُلِّ مُنْتَدِبٍ لِلَّهِ مُحْتَسِبٍ
يَسْطُونَ بِمُسْتَأْصِلٍ لِلْكَفْرِ مُصْطَلِمٍ

7. Enhver frivillig hadde håpet tent i seg for Guds belønning, kjempende for å tilintetgjøre røttene av sannhetens avvisning.

*Guds soldater kriget for Hans sak, de valgte å dø for den saken, og de levde kun for den. Deres lønn befant seg hos deres Herre, og det var kun den de ville oppnå. I lys av dette verset lærer vi at mange av dem gikk i krigen for å dø og ikke for å vende hjem igjen i live. Ble de noen gang angrepet, viste de mot og kjempet tilbake for å kutte bort ondskapens rot.

حَتَّىٰ غَدَتْ مِلَّةَ الْإِسْلَامِ وَهِيَ بِهِمْ
مِنْ بَعْدِ غُرْبَتِهَا مَوْصُولَةَ الرَّحِمِ

8. Når religionen islam ble en del av dem, knyttet de dype slektsbånd etter å ha vært fremmede.

*Løgnen skulle skilles fra sannheten, målet var å skape et samfunn fritt for kriminalitet og urettferdighet. Da folk opplevde godheten islam brakte med seg, valgte de selv å konvertere, og slik ble de til en del av den store familien. Dette var den sanne seieren når folk valgte islam framfor de reglene de etterlevde før.

مَكْفُولَةٌ أَبَدًا مِنْهُمْ بِخَيْرِ أَبِي
وَخَيْرِ بَعْلِ فَلَمْ تَيْتِمُوا وَلَمْ تَتِمُوا

9. Alltid blitt tatt vare på av en kjærlig far og en elskende mann, så hun led ikke av å bli etterlatt som faderløs eller enke.

*Profeten صلى الله عليه وسلم tok seg av folket sitt som en kjærlig far tar seg av sine barn, og som en sjenerøs ektemann elsker sin kone. Profeten صلى الله عليه وسلم la sine nådesvinger over tilhengerne sine, aldri ble de sviktet.

هُمُ الْجِبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مُصَادِمَهُمْ
مَاذَا رَأَى مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُصْطَدَمٍ

10. De var fjell, bare spør dem som støtte på dem om deres erfaring med dem i hvert slag.

*Følgesvennene var som uknuselige fjell, den som støtte på dem, fikk oppleve hva tapperhet er.

وَسَلَّ حُنَيْنًا وَسَلَّ بَدْرًا وَسَلَّ أُحُدًا
فُصُولٌ حَتْفٍ لَّهُمْ أَذْهَى مِنَ الْوَحْمِ

11. Spør Honayns og spør Badrs og spør Ohods (skjebnesvangre dager), mer bitter enn hvilken som helst død som inntreffer av pest.

*Imam Bosiri snakker om tre forskjellige slag, de som ble nedkjempet disse tre dagene, opplevde noe de aldri trodde skulle skje.

الْمُصْدِرِي الْبَيْضِ حُمْرًا بَعْدَ مَا وَرَدَتْ
مِنَ الْعِدَا كُلِّ مُسَوِّدٍ مِّنَ اللَّمَمِ

12. Polerte sølvsverd strøket med høyrødt glitter, etter å ha passert gjennom deres fienders lange sorte hårlokker.

*Imam Bosiri skriver om slagene, sølv er sverdene og fiendens blod sverdenes glitter. Sorte hårlokker beviser at det var sterke menn som var verdige å kalles motstandere, det var ikke eldre menn eller små barn.

وَالْكَاتِبِينَ بِسُومِ الْخَطِّ مَا تَرَكَتْ
أَقْلَامُهُمْ حَرْفَ جِسْمٍ غَيْرِ مُنْعَجِمِ

13. Som om de skulle være skribenter, deres lansepenner etterlot ingen kropp uten sirkler og tegn.

*Soldatene fektet tappert med sverdene, fienden fikk smake på smerten. Lansene deres var lik penner som skrev på fiendens kropp.

إِنْ قَامَ فِي جَامِعِ الْهَيْحَا خَطِيبُهُمْ
تَصَامَمَتْ عَنْهُ أُذُنَا صِمَّةِ الصَّمَمِ

14. Så bestemte i slaget, deres mest modige krigeres ører lot som de var døde til en taler som stod midt mellom dem.

*De var fast bestemt på å kjempe imot Guds fiender, stod det noen mellom dem som prøvde å sette frykt i dem, hørte de ikke på vedkommende og kjempet videre.

شَاكِي السَّلَاحِ لَهُمْ سِيْمَا تُمَيِّزُهُمْ
وَالْوَرْدُ يَمْتَّازُ بِالسِّيْمَا عَنِ السَّلَامِ

15. Fullrustet med våpen, de hadde betegnende merker som utmerket dem. Slik som en rose skiller seg fra en tornestilk.

*De var vanligvis veldig fredelige, men på slagmarken var de klare for hva som helst, derfor blir de sammenlignet med en rose med torner som skiller seg ut fra andre vekster med torner.

تُهْدِي إِلَيْكَ رِيَّاحُ النَّصْرِ نَشْرَهُمْ
فَتَحْسَبُ الزَّهْرَ فِي الْأَكْمَامِ كُلِّ كَمِيٍّ

16. Seierens vind skjenker deg deres vellukt, så du ville ha trodd at hver modig mann var en blomst som springer ut.

*Vinden er landområdet de seiret i, som er et tegn for de troende på at selv om de var færre enn motstanderne sine, seiret de takket være Guds hjelp. Var det kroppen deres som fikk dem til å seire, eller var det sjelen? Kroppen var våpenet, mens sjelen var motet og håpet.

كَأَنَّهُمْ فِي ظُهُورِ الْخَيْلِ نَبْتُ رَبًّا
 مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ

17. Som blomster på åser var de, når de satt på hestene sine – av styrke og ikke fordi ridesalene var stramme.

*Høyt, sterkt, bestemt og målrettet med seier i øynene satt de på hestene sine. Ryggene deres var rake som tårn i været, bare denne holdningen satte skrekk i fiendens hjerte.

طَارَتْ قُلُوبُ الْعِدَا مِنْ بَأْسِهِمْ فَرَقًا
 فَمَا تُفَرِّقُ بَيْنَ الْبِهِمِ وَالْبِهِمِ

18. Fiendenes hjerte ble skrekkslagen av deres tapperhet. Så de kunne ikke gjøre forskjell på et lam og en mektig kriger.

*Motstanderne oppførte seg ofte feigt når de måtte kjempe mot denne makten.

وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ نُصْرَتُهُ
 إِنْ تَلَقَهُ الْأَسَدُ فِي آجَامِهَا تَجِمُ

19. Den som har Guds sendebuds hjelp med seg, mot ham er selv løven i sin hule som en stum.

*Imam Bosiri omtaler hva det vil si å være på hans hellighets صلى الله عليه وسلم side, selv løver på sin hjemmebane vil frykte ham og være ham underlegen. Dette er profetens صلى الله عليه وسلم vennskaps kraft.

مَنْ يَعْتَصِمَ بِكَ يَا خَيْرَ الْوَرَىٰ شَرَفًا
فَاللَّهُ حَافِظُهُ مِنْ كُلِّ مُنْتَقِمٍ

20. Den som holder seg fast ved deg, du som den beste ærerike skapningen er, Gud er hans beskyttende verge mot alle hevngjerrige fiender.

*Gud beskytter og verger personlig den som holder fast ved profeten صلى الله عليه وسلم, Han lar ikke fiendene skade den personen.

وَلَنْ تَرَىٰ مِنْ وَّلِيٍّ غَيْرٍ مُنْتَصِرٍ
بِهِ وَلَا مِنْ عَادُوٍّ غَيْرٍ مُنْقَصِمٍ

21. Aldri vil du se en venn av ham uten støtte, hans fiender vil dere kun finne oppdelt!

*Skillet mellom profetens صلى الله عليه وسلم venner og fiender blir klargjort. Nå behøver ikke dette være på slagmarken, han vil være en seierherre uansett hvor. Om slike sier Gud i Koranen at det er de som har oppnådd den sanne framgangen.

أَحَلَّ أُمَّتَهُ فِي حِرْزِ مَلَّتِهِ
كَالْيَتِّ حَلٍّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجْمٍ

22. Han ga sine tilhengere husrom i sin tros festning, lik en løve som bor med sine unger i jungelen.

*Ordet løve blir gjentatt, det er fordi løven symboliserer mot og styrke, alle frykter den og den blir ansett som kongen. Det blir også nevnt hvordan profeten صلى الله عليه وسلم tok seg av sine tilhengere ved å veilede dem og gi dem ly og hvordan de ble ivaretatt.

كَمْ جَدَلْتُمْ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلٍ
فِيهِ وَكَمْ خَصَمَ الْبُرْهَانَ مِنْ خَصِمٍ

23. Hvor ofte har ikke Guds ord hindret hans utfordrer, hvor ofte har ikke det klare evige beviset erobret hans kringlesyke fiende.

*Det er ingen tvil om at den mest omtalte og omdiskuterte personligheten på jorden er profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم. Fra dag én, har hans hellighet صلى الله عليه وسلم blitt kritisert og mistolket, og andre har prøvd å fornedre hans nådes صلى الله عليه وسلم ære. Mange har selv opplevd sannheten, men valgt å tie og la være å spre den. Men gang på gang har Koranen og sannhetskjemperne lagt fram sannheten for at verden skal forstå.

كَفَّاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مُعْجَزَةً
فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالتَّأْدِيبِ فِي الْيَتِيمِ

24. Mer enn nok er mirakelet ditt at du var analfabet og fikk kunnskap (om alt) i uvitenhetstiden, og slike adelige manerer hos en foreldreløs.

*Hans hellighets صلى الله عليه وسلم lærer var Gud. Kunnskapen har alltid en kilde, enten det er foreldre eller en skolelærer, men profeten صلى الله عليه وسلم hadde ingen av dem, Gud lærte hans nåde صلى الله عليه وسلم alt. Manerer krever det samme, og Gud påtok seg dette ansvaret også. Profetens صلى الله عليه وسلم manerer og kunnskap om fortiden og framtiden er det største beviset på den sanne profeten صلى الله عليه وسلم, sier imam Bosiri.

Del 9

Søke tilgivelse fra Gud i profetens صلى الله عليه وسلم navn

Nå begynner imam Bosiri å ta med seg selv i diktet og ønsker å bli tilgitt av Gud i profetens صلى الله عليه وسلم navn. De to siste delene er formålet med hele diktet. Han er full av anger og ønsker å få sin fortid utvasket. Dette er profeters og helgeners framgangsmåte, og imam Bosiri benytter seg av den for å sikre seg Gud tilgivelse.

خَدَمْتُهُ بِمَدْيِحِ اسْتَقِيلُ بِهِ
ذُنُوبَ عُمَرِ مَضَى فِي الشَّعْرِ وَالْخِدْمِ

1. Jeg har tjent ham i denne poetiske lovprisningen for å få innfridd et liv levd i feil, ved å ha lovpriset og tjent andre.

*Imam Bosiri legger kjærligheten sin på et fat som en vakker rose og presenterer den for sin mester صلى الله عليه وسلم. Han søker nå nåde og tilgivelse i hans hellighets صلى الله عليه وسلم tjeneste. Han sier at han har levd et liv i synd og feilet i store deler av det, han vil bli tilgitt, men han trenger en forbeder overfor Gud. Han nevner å tjene, med det mener han at han har tjent andre enn den han burde ha stått til tjeneste for.

إِذْ قَلَّدَانِي مَا تُخْشَى عَوَاقِبُهُ
كَأَنِّي بِهِمَا هَدَيْتُ مِنَ النَّعَمِ

2. Siden begge har kranset min nakke, og det er følgene jeg frykter, for ennå er jeg som et offerdyr for det (poesi og å tjene andre).

*Begge tingene som han gjorde for andre har lenket ham fast til en dårlig ende, han sier at alt dette har gjort ham til et lam som ikke kan rømme fra sin skjebne, han er bundet, og slakteren er på vei. Lammet ser slakteren komme, det vrir seg og vil løpe unna, men når kniven ligger på strupen, er det ingen utvei. Om han bare hadde lovsunget og priset den som virkelig fortjente hans tid!

أَطَعْتُ غِيَّ الصَّبَا فِي الْحَالَتَيْنِ وَمَا
حَصَلْتُ إِلَّا عَلَى الْآثَامِ وَالنَّدَمِ

3. Jeg lystret ungdomstidens villførende lidenskap i begge tilstandene, og jeg gjorde ikke annet enn å oppnå synd og anger.

*Han innså ikke at tiden gikk, han trodde han skulle være evig ung selv når han var blitt gammel og grå, det er begge tilstandene. Men denne ungdommelige væremåten som kun var basert på synd, førte bare til det onde, og deretter satt han igjen angrende: «Om jeg bare hadde handlet på en annen måte!» En ting til som blir nevnt i dette verset, er viktig å forstå med ungdomstiden, imam Bosiri roper ut til ungdommene: «Pass på dere selv, det er nå det gjelder!», tiden kommer ikke tilbake, følg derfor ikke det selviske indres begjær. Gjør dere det, sitter dere kun igjen med samvittighetsnag.

فِيَا خَسَارَةَ نَفْسٍ فِي تِجَارَتِهَا
لَمْ تَشْتَرِ الدِّينَ بِالدُّنْيَا وَلَمْ تَسْمِ

4. Hvilket tap mitt indre har lidt i dets handel! Det kjøpte ikke levemåten med verden, og ikke gadd det å gå inn i handelen.

*Livet er en handel og hans indre gamblet bort livet! Han fikk valget til å kjøpe det han ville, men han valgte det som ikke var ham til fordel. Selv etter at feilen var begått, var muligheten der til å rette det opp, men fortsatt ville ikke hans indre ut av synden. Det ville ikke se på det som rett var, det led i syndens verden, men det var som om smerten hadde blitt det indres lidenskap. Sjelen visste at den måtte ut, men var nå fanget av det selviske indres begjær.

وَمَنْ يَّيِّعُ آجِلًا مِّنْهُ بِعَاجِلِهِ
 يَبِينُ لَهُ الْغَبْنُ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمٍ

5. Den personen som selger langvarige fordeler der for kortvarige gagn her, ser snarlig hvilket forræderi denne handelen medbringer.

*Der er den kommende tiden, her er det nåværende. I det kommende vil alt være evig, mens her på jorden kommer og går både gleden og sorgen. Snarlig, sier imam Bosiri, det er en kort periode i hans øyne, men dette gjelder egentlig en livstid. Hva denne handelen medbringer, blir til en realitet en dag, men da er det for seint.

إِنْ آتٍ ذَنْبًا فَمَا عَهْدِي بِمُنْتَقِضٍ
 مِنَ النَّبِيِّ وَلَا حَبْلِي بِمُنْصَرِمٍ

6. Selv om jeg skulle ha framtidige synder, i denne profeten vil min tro forbli fast, og min tilknytning til ham vil være et rep som ikke ryker.

*Imam Bosiri sier at han er kun et menneske, og livet består av feil, han vet at han aldri vil bli perfekt, synd er noe som vil være en del av livet hans uansett. Fordi av og til mener man ikke å feile, men gjør det allikevel. Men han sier at kjærligheten hans til denne profeten صلى الله عليه وسلم vil aldri forsvinne selv om han er en synder. Han vil fortsatt streve for å knytte båndet mellom seg og sin mester صلى الله عليه وسلم, han vet at dette er den eneste veien som kan få ham ut av denne vansken.

فَإِنَّ لِي ذِمَّةً مِّنْهُ بِتَسْمِيَّتِي
 مُحَمَّدًا وَهُوَ أَوْفَى الْخَلْقِ بِالذِّمِّ

7. Sannelig, jeg har en sikkerhet fra ham i mitt navn, som er Mohammad, og han er den mest troverdige blant skapelsen til å overholde sin pakt.

*Pakten: Profeten صلى الله عليه وسلم sa at den som heter Mohammad eller Ahmad, vil jeg gå i forbønn for. Det er den pakten imam Bosiri nevner i dette verset. Etter det peker han mot tittelen til profeten صلى الله عليه وسلم som de vantro ga hans nåde صلى الله عليه وسلم, «den mest pålitelige». Han vet at navnet hans er en sikkerhet i seg selv.

إِنْ لَمْ يَكُنْ فِي مَعَادِي آخِذًا بِيَدِي
فَضْلًا وَإِلَّا فَقُلْ يَا زَلَّةَ الْقَدَمِ

8. Når jeg gjenoppvekkes, hvis han ikke tar meg i hånden med sin velvilje, så si: «O du fortapte mann!».

*Hva mer kan vel en troende ønske seg enn at Guds elskede صلى الله عليه وسلم tar ham i hånden? Hvilken katastrofe det vil være for den som profeten صلى الله عليه وسلم ikke vil holde hånden til i det neste livet. Dette kan også refereres til en spesiell hendelse som vil finne sted på oppstandelsens dag. Folk vil løpe fortvilet til alle profetene og til slutt bli henvist til hans nåde صلى الله عليه وسلم. Hans hellighet صلى الله عليه وسلم vil gå til Gud og falle på kne for ham og be om å få frelse menneskene. Gud vil tillate det, profeten صلى الله عليه وسلم vil gå inn i helvete og hente ut folk ved å ta dem i hånden. Imam Bosiri sier at det er synd på den som ikke får en utstrakt hånd fra profeten صلى الله عليه وسلم.

حَاشَاهُ أَنْ يَحْرِمَ الرَّاجِي مَكَارِمَهُ
أَوْ يَرْجِعَ الْجَارُ مِنْهُ غَيْرَ مُحْتَرَمٍ

9. (Gud) bevare mot at han skulle nekte en som håper på hans sjenerøsitet, eller det at hans nabo vendte tilbake fra ham tomhendt.

*Det er ukjent for profeten صلى الله عليه وسلم å ikke hjelpe noen som er nødlidende, i mange beretninger finner vi at profeten صلى الله عليه وسلم aldri sa nei til en som ba om noe. Det blir tolket på følgende måte: «Hva man enn ba om fra profeten صلى الله عليه وسلم, fikk man.»

وَمِنْذُ أَلْزَمْتُ أَفْكَارِي مَدَائِحَهُ
وَجَدْتُهُ لِحَلَاصِي خَيْرَ مُلْتَزِمٍ

10. Siden jeg har viet mine tanker til hans lovpris alene, har jeg funnet ham til å være den beste å søke tilflukt hos for min frelse.

*Imam Bosiri snakker åpent ut om hvordan han oppnådde Guds kjærlighet. Han lovpriset profeten صلى الله عليه وسلم rikelig fordi det er det Gud elsker. Imam Bosiris kjærlighet svarte ham, og lovprisningen hans var ikke forgjeves, han ble forløst.

وَلَنْ يَفُوتَ الْغِنَى مِنْهُ يَدًا تَرَبَّتْ
إِنَّ الْحَيَا يُنْبِتُ الْأَزْهَارَ فِي الْأَكْمِ

11. Hans gavmildhet vil aldri gi slipp på hånden som har blitt skitnet til av nød! I sannhet, regn får blomster til å blomstre på steiner.

*Nød var imam Bosiris tilstand, han var til ingen nytte, ikke kunne han gå, ikke kunne han arbeide og tjene penger. Men fortsatt fikk han av et slikt hjerte som ikke bryr seg om noe sånt. Hans nåde صلى الله عليه وسلم ser ikke på om det er en som er til nytte som henvender seg til hans hellighet صلى الله عليه وسلم, man får uansett hvordan man er. Stein er tilstanden til den som lider av nød, det finnes ingen håp, det er ingen tegn til bedring. Men da kommer noen som får det umulige til å bli mulig, der det var ingen håp, blir nå selv til håpets reservoar.

وَلَمْ أَرِدْ زَهْرَةَ الدُّنْيَا الَّتِي اقْتَطَفْتُ
يَدًا زُهَيْرٍ بِمَا أَتْنِي عَلَى هَرَمٍ

12. Det er ikke lenger de belønnende blomstene i denne verden jeg lengter etter, slike som poeten Zoheyr fikk for å prise kongen Harim.

*Imam Bosiri forteller at han har forandret sin mening, han endret på livsstilen sin, han er ikke opptatt av det verdslige lenger. Zoheyr bin Abi Salma var en kjent poet, som lovsang mange poetiske vers for Ghatafans leder, Harim. Zoheyr ble rik her på jorden, mens imam Bosiri sier at han ikke ønsker den velstanden, han ønsker seg ikke rikdom, han ønsker seg ikke stjernene eller månen, alt kan være der det er på sin plass. Alt han ønsker seg, er sin elskede Mohammad, den utvalgte صلى الله عليه وسلم.

Del 10

Søke frelse og forlange det nødvendige

Imam Bosiri fortsetter å bruke profeten صلى الله عليه وسلم som sitt forbindelsesledd til Gud og ber om tilgivelse ved hans nåde صلى الله عليه وسلم. Han sender velsignelser over profeten صلى الله عليه وسلم, følgesvennene og hans hellighets صلى الله عليه وسلم familie. Dette viser hvor forelsket imam Bosiri er, fordi han priser alle som står profeten صلى الله عليه وسلم nær. Dette er igjen en måte å søke tilgivelse på, for først ba han om tilgivelse fra Gud i profetens صلى الله عليه وسلم navn. Nå henter han inn profetens صلى الله عليه وسلم kjære slik at profeten صلى الله عليه وسلم skal bli glad og gå i forbønn for ham. Han benytter også anledningen til å be om tilgivelse for alle som leser dette diktet.

يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أَلْوَدٍ بِهِ
سِوَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمَمِ

1. O den mest sjenerøse av skapelsen, ikke har jeg noen å søke tilfukt hos unntatt deg når den voldsomme omveltningen inntreffer.

*Først blir profeten صلى الله عليه وسلم priset for å vise hvem hans nåde صلى الله عليه وسلم egentlig er. Imam Bosiri kneler og trygler, hvem andre skal han vende seg til på den vanskeligste dagen av alle vanskelige dager? Hvorfor skal jeg tigge andre om nåde, når de andre selv er tiggere og trygler noen om trygghet. Jeg tilhører Dem صلى الله عليه وسلم, det er alt jeg vet, og jeg henvender meg til Dem صلى الله عليه وسلم, hvis ikke De صلى الله عليه وسلم kan være meg til hjelp, hvem kan?

وَلَنْ يَضِيقَ رَسُولَ اللَّهِ جَاهُكَ بِي
إِذَا الْكَرِيمُ تَجَلَّى بِاسْمِ مُنْتَقِمِ

2. Kjære Guds sendebud, din utmerkede rang vil ikke minske på grunn av meg, selv om den Sjenerøse skulle vise Seg som Gjengjeldereren.

*De صلى الله عليه وسلم som har mer enn nok, hvordan kan en liten tiggers bønn være til skade for Deres صلى الله عليه وسلم skatt? Gud har gitt Dem صلى الله عليه وسلم mer enn nok, la en dråpe falle i skålen min. På dommens dag vil Gud fortsatt være den mest Barmhjertige og den evig Nåderike, men Han vil også kreve gjengjeld den dagen. Alle må svare for seg, det er det som blir påpekt i versets siste linje.

فَإِنَّ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرَّتْهَا
وَمِنْ عُلُومِكَ عِلْمُ اللّٰوْحِ وَالْقَلَمِ

3. Sannelig, fra din gavmildhet renner det godhet i denne verden og i den kommende, fra din kunnskap er den bevarte tavlens og pennens kunnskap.

*Profetens صلى الله عليه وسلم gavmildhet er et eksempel for menneskeheten, den blir praktisert av folk og dermed blir små dråper til et hav. Den godhjertetheten vil ikke bare være en del av dette livet, men den vil vise seg i det kommende også. Den kunnskapen som pennen har skrevet og vil skrive, den kunnskapen som tavlen har fått skrevet på seg og vil få innført på seg, alt det er en del av profetens صلى الله عليه وسلم kunnskap tildelt av Gud.

يَا نَفْسُ لَا تَقْنَطِي مِنْ زَلَّةٍ عَظُمَتْ
إِنَّ الْكَبَائِرَ فِي الْغُفْرَانِ كَاللَّمَمِ

4. O mitt indre! Bli du ikke motløs til tross for dine svære synder! Visselig, selv store synder blir som småtabber, når Gud tilgir.

*Imam Bosiri tar tak i sitt indre og ryster det, han sier til det: Se på deg selv, du begikk feil hele livet. Men vit at når Herren tilgir, er Hans velvilje så stor at store synder ligner små. Dette er Guds barmhjertighet som blir omtalt, mange mennesker framstiller Ham som kun svært streng, men lytt til imam Bosiris ord.

لَعَلَّ رَحْمَةَ رَبِّي حِينَ يَقْسِمُهَا
تَأْتِي عَلَى حَسَبِ الْعِصْيَانِ فِي الْقِسْمِ

5. Forhåpentligvis, når min Herres nåde fordeles, vil den bli fordelt slik at den måler likt som ens fortredelser.

*Imam Bosiri ber en spesiell bønn i dette verset, han ønsker at nåden som blir fordelt av Gud, er like stor som syndernes synder. Slik at alle får blanke regnskapsark.

يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُنْعَكِسٍ
لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُنْخَرَمٍ

6. O min Herre, la ikke mitt håp i Deg bli uoppfylt og gjør ikke min avregning fordervelig.

*Imam Bosiri har et håp i hjertet, han ber til sin Herre: «Forlat meg ikke når jeg trenger Deg mest.» Lag ikke min avregning fordervelig for meg. Han er svært konsentrert om oppgjørets dag, noe alle troende er.

وَالطُّفَّ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارَيْنِ إِنَّ لَهُ
صَبْرًا مَّتَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَنْهَزِمُ

7. Vær mild mot mennesket Ditt i begge verdener, sannelig han er tålmodig, men når vansken kaller, løper han sin vei.

*Han ber Gud om å være mild mot ham på jorden og i det kommende livet. Igjen legger han fram at i ham ligger det mange feil, mens Gud og hans nåde صلى الله عليه وسلم er perfekte. Når troen krever sitt, løper han sin vei, men ellers i vanlige affærer er han der og sier at han står troen bi.

وَأُذِنَ لَصُحْبِ صَلَاةٍ مِّنكَ دَائِمَةً
عَلَى النَّبِيِّ بِمُنْهَالٍ وَمُنْسَجِمٍ

8. Beordre skyene om å regne velsignelser fra Deg for all tid over profeten, rikelig og kjærlig.

*Etter å ha bedt til Gud ber han Gud om å sende velsignelser over profeten صلى الله عليه وسلم. Dette er en måte å få sin bønn oppfylt på.

وَأَلِّ آلَ وَالصَّحْبِ ثُمَّ التَّابِعِينَ فَهُمْ
أَهْلُ التُّقَى وَالنَّقَى وَالْحِلْمِ وَالْكَرَمِ

9. (Send velsignelser) over familien hans, følgesvennene og deretter de som etterlevde dem, gudfryktighetens, renhetens, overbærenhetens og sjenerøsitetens folk.

*Han ber Gud om å sende Sine velsignelser over de samtlige nevnt i verset. Han begynner med familien fordi de står profeten صلى الله عليه وسلم nærmest, og etter det fortsetter han. Han tar også med dem som lever etter Guds pålegg og viser sin respekt for dem.

مَا رَنَّحَتْ عَذَبَاتِ الْبَانِ رِيحُ صَبَا
وَأَطْرَبَ الْعَيْسَ حَادِي الْعَيْسِ بِالنَّغَمِ

10. Så lenge den østlige brisen får piletrærnes grener til å klapre, og så lenge kamelridderne får kamelene sine til å marsjere med bedårende sanger.

*Det er en vane blant karavanene å framsi poetiske vers for å velsigne reisen sin, og slik har de også en aktivitet under reisen. Dette er en vane som har vært blant araberne svært lenge, og som gir tegn på en evig

handling i imam Bosiris øyne. Det samme gjelder piletrær, som har så tynne grener at de ikke trenger mye vind for å klapre. Han vil at disse velsignelsene skal bli sendt evig og bestandig, slik som karavanenes aktivitet er evig og piletrærnes klapping er lett.

ثُمَّ الرَّضَا عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعَنْ عُمَرَ
وَعَنْ عَلِيٍّ وَعَنْ عُثْمَانَ ذِي الْكُرَمِ

11. Vær tilfreds med Abo Bakr, Omar, Ali og Osman, som storsinnetheten selv er.

*Abo Bakr, Omar, Osman og Ali رضى الله عنهم er de fire største personlighetene i islams historie etter profeten صلى الله عليه وسلم. Imam Bosiri priser dem og ber Gud om å være tilfreds med dem.

يَا رَبِّ بِالْمُصْطَفَىٰ بَالِغِ مَقَاوِدِنَا
وَاعْفِرْ لَنَا مَا مَضَىٰ يَا وَاسِعَ الْكُرَمِ

12. O min Herre! I den utvalgte navn, virkeliggjør våre mål og tilgi oss våre synder som vi har begått, Du med den mest omfangsrike sjenerøsitet.

*Imam Bosiri sier til Gud at Han skal tilgi oss i profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم navn som står Gud nærmest og er kjærest av alle. La oss tre inn i paradiset og oppleve Din godhet, se ikke på våre synder, se ikke på hvor dårlige vi er, men se heller på hvor god Du er. Guds sjenerøsitet er den mest omfangsrike, Koranen sier det og imam Bosiri stadfester det i diktet sitt.

وَاعْفِرْ إِلَهِي لِكُلِّ الْمُسْلِمِينَ بِمَا
يَتْلُونَ فِي الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى وَفِي الْحَرَمِ

13. Inkluder i Din tilgivelse min Gud, alle de som er Deg underkastet, som framsier i moskeen al-Aqsa og i de to helligdommene.

*Han ber om tilgivelse for alle dem som bøyer seg kun for Gud, spesielt for dem i Jerusalem, Mekka og Medina.

بِجَاهِ مَنْ بَيْتُهُ فِي طَيْبَةِ حَرَمٍ
وَإِسْمُهُ قَسَمٌ مِنْ أَعْظَمِ الْقَسَمِ

14. Ved hans eksellense, som sitt hus i det hellige landet har, og hvis navn som en pakt blant de største paktene er.

*Det hellige landet er Medina, og pakten om navnet har blitt nevnt tidligere.

وَ هَذِهِ بُرْدَةُ الْمُخْتَارِ قَدْ خُتِمَتْ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ فِي بَدْءٍ وَفِي خَتَمٍ

15. Dette er diktet om kappen, komponert for den autoriserte, all lovprisning er for Gud når den innledes og når den ender.

*Diktet blir dedisert til hans nåde صلى الله عليه وسلم som det er skrevet for, han forklarer med det samme at det er Gud all lovprisning tilhører. Elsker han noen, så er det for Ham, lovpriser han noen, så er det for Ham.

فَاغْفِرْ لِنَاشِدِهَا وَاغْفِرْ لِقَارِئِهَا
سَأَلْتُكَ الْخَيْرَ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ

16. Tilgi dets skribent og den som framsier det! Jeg ber Deg kun om det gode, Du den mest Gavmilde, den mest Sjenerøse.

*Imam Bosiri avslutter på en ydmyk måte.

أَمِنْ تَذَكُّرِ جِيرَانٍ بِذِي سَلَمٍ مَزَجْتَ دَمْعاً جَرَى مِنْ مُقْلَةٍ بِدَمٍ
 أَمْ هَبَّتِ الرِّيحُ مِنْ تِلْقَاءِ كَاطِمَةٍ وَأَوْمَضَ الْبَرْقُ فِي الظُّلْمَاءِ مِنْ إِضْمٍ
 فَمَا لِعَيْنَيْكَ إِنْ قُلْتَ اكْفُفَا هَمَّتَا وَمَا لِقَلْبِكَ إِنْ قُلْتَ اسْتَفِقْ يَهُمِ
 أَيَحْسَبُ الصَّبُّ أَنَّ الْحُبَّ مُنْكَتِمٌ مَا بَيْنَ مُنْسَجِمٍ مِنْهُ وَمُضْطَرِمٍ
 لَوْلَا الْهَوَى لَمْ تُرِقْ دَمْعاً عَلَى طَلَلٍ وَلَا أَرِقْتَ لِذِكْرِ الْبَانِ وَالْعَلَمِ
 وَلَا أَعَارَتْكَ ثُوبِي عِبْرَةً وَضَنِي ذِكْرِي الْخِيَامِ وَ ذِكْرِي سَاكِنِ الْخِيَمِ
 فَكَيْفَ تُنْكِرُ حُبًّا بَعْدَمَا شَهِدْتَ بِهِ عَلَيْكَ عُدُولُ الدَّمْعِ وَالسَّقْمِ
 وَأَثَبْتَ الْوَجْدُ خَطِيءَ عِبْرَةٍ وَضَنِي مَثَلِ الْبَهَارِ عَلَى خَدَيْكَ وَالْعَنَمِ
 نَعَمْ سَرَى طَيْفٌ مِنْ أَهْوَى فَأَرَقْنِي وَالْحُبُّ يَعْتَرِضُ اللَّذَاتِ بِالْأَلَمِ
 يَا لَأَيْمِي فِي الْهَوَى الْعُذْرِيِّ مَعْدِرَةً مِنِّي إِلَيْكَ وَلَوْ أَنْصَفْتَ لَمْ تُلْمِ
 عَدَّتْكَ حَالِي لَا سِرِّي بِمُسْتَتِرٍ عَنِ الْوُشَاةِ وَلَا دَائِي بِمُنْحَسِمِ
 مَحْضَتِي النَّصْحَ لَكِنْ لَسْتُ أَسْمَعُهُ إِنَّ الْمُحِبَّ عَنِ الْعُدَالِ فِي صَمَمِ
 إِنِّي اتَّهَمْتُ نَصِيحَ الشَّيْبِ فِي عَدَلٍ وَالشَّيْبُ أَبْعَدُ فِي نَصْحٍ عَنِ التُّهَمِ

فَإِنَّ أَمَارَتِي بِالسُّوءِ مَا اتَّعَظْتُ مِنْ جَهْلِهَا بِنَذِيرِ الشَّيْبِ وَالْهَرَمِ
وَلَا أَعَدَّتْ مِنَ الْفِعْلِ الْجَمِيلِ قِرَى ضَيْفِ أَلَمٍ بِرَأْسِي غَيْرَ مُحْتَشِمِ
لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ أَنِّي مَا أُوقِرُهُ كَتَمْتُ سِرًّا بَدَا لِي مِنْهُ بِالْكُتْمِ
مَنْ لِي بِرَدِّ جِمَاحٍ مِّنْ غَوَايَتِهَا كَمَا يُرَدُّ جِمَاحُ الْخَيْلِ بِاللُّجْمِ
فَلَا تَرُمُ بِالْمَعَاصِي كَسَرَ شَهْوَتِهَا إِنَّ الطَّعَامَ يُقْوِي شَهْوَةَ النَّهْمِ
وَالنَّفْسُ كَالطُّفْلِ إِنْ تُهْمِلَهُ شَبَّ عَلَى حُبِّ الرِّضَاعِ وَإِنْ تَفْطِمَهُ يَنْقَطِمِ
فَاصْرِفْ هَوَاهَا وَحَازِرْ أَنْ تُؤَلِّيَهُ إِنَّ الْهَوَى مَا تَوَلَّى يُصِمُّ أَوْ يَصِمِ
وَرَاعِيهَا وَهِيَ فِي الْأَعْمَالِ سَائِمَةٌ وَإِنْ هِيَ اسْتَحَلَّتِ الْمَرْعَى فَلَا تُسِمِ
كَمْ حَسَنَتْ لَذَّةً لِلْمَرْءِ قَاتِلَةً مِنْ حَيْثُ لَمْ يَدْرِ أَنَّ السُّمَّ فِي الدَّسَمِ
وَإِخْشَ الدَّسَائِسَ مِنْ جُوعٍ وَمِنْ شَبَعٍ فَرُبَّ مَخْمَصَةٍ شَرُّ مِنَ التُّخْمِ
وَاسْتَفْرِغِ الدَّمَعَ مِنْ عَيْنٍ قَدْ امْتَلَأَتْ مِنَ الْمَحَارِمِ وَالزَّمَّ حِمِيَةَ النَّدَمِ
وَخَالَفِ النَّفْسَ وَالشَّيْطَانَ وَاعْصِمَهُمَا وَإِنْ هُمَا مَحْضَاكَ النَّصْحَ فَاتَّهِمِ
وَلَا تُطْعِ مِنْهُمَا خَصْمًا وَلَا حَكَمًا فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكَمِ

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ قَوْلٍ بِلاَ عَمَلٍ لَقَدْ نَسَبْتُ بِهِ نَسْلاً لِّذِي عُقْمٍ
أَمَرْتُكَ الْخَيْرَ لَكِنْ مَا انْتَمَرْتُ بِهِ وَمَا اسْتَقَمْتُ فَمَا قَوْلِي لَكَ اسْتَقِمِ
وَلَا تَزُودْتُ قَبْلَ الْمَوْتِ نَافِلَةً وَلَمْ أَصِلْ سِوَى فَرَضٍ وَلَمْ أَصِمِ

٣

ظَلَمْتُ سُنَّةَ مَنْ أَحْيَا الظَّلَامَ إِلَى أَنْ اشْتَكْتَ قَدَمَاهُ الضَّرَّ مِنْ وَرَمٍ
وَشَدَّ مِنْ سَعْبٍ أَحْشَاءَهُ وَطَوَى تَحْتَ الْحِجَارَةِ كَشْحاً مُتْرَفَ الْأَدَمِ
وَرَاوَدْتُهُ الْجِبَالَ الشُّمُّ مِنْ ذَهَبٍ عَنِ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَيَّمَا شَمَمٍ
وَأَكَّدْتَ زُهْدَهُ فِيهَا ضُرُورَتُهُ إِنَّ الضَّرُورَةَ لَا تَعْدُو عَلَى الْعِصَمِ
وَكَيفَ تَدْعُوا إِلَى الدُّنْيَا ضُرُورَةً مَنْ لَوْلَاهُ لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْعَدَمِ
مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْنَيْنِ وَالثَّقَلَيْنِ وَالْفَرِيقَيْنِ مِنْ عَرَبٍ وَمِنْ عَجَمِ
نَبِيُّنَا الْأَمْرُ النَّاهِي فَلَا أَحَدٌ أَبْرَفِي قَوْلٍ لَا مِنْهُ وَلَا نَعَمِ
هُوَ الْحَبِيبُ الَّذِي تُرْجَى شَفَاعَتُهُ لِكُلِّ هَوْلٍ مِّنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَحَمِ
دَعَا إِلَى اللَّهِ فَالْمُسْتَمْسِكُونَ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ بِحَبْلِ غَيْرِ مُنْقَصِمِ
فَاقِ النَّبِيِّينَ فِي خَلْقٍ وَفِي خُلُقٍ وَلَمْ يُدْأِئُوهُ فِي عِلْمٍ وَلَا كَرَمِ

وَكُلُّهُمْ مِّن رَّسُولِ اللَّهِ مُلْتَمِسٌ غَرْفًا مِّنَ الْبَحْرِ أَوْ رَشْفًا مِّنَ الدَّيْمِ
وَوَاقِفُونَ لَدَيْهِ عِنْدَ حَدِّهِمْ مِنْ نُقْطَةِ الْعِلْمِ أَوْ مِنْ شَكْلَةِ الْحِكْمِ
فَهُوَ الَّذِي تَمَّ مَعْنَاهُ وَصُورَتُهُ ثُمَّ اصْطَفَاهُ حَبِيبًا بَارِيءُ النَّسَمِ
مُنَزَّهٌ عَنِ شَرِيكَ فِي مَحَاسِنِهِ فَجَوْهَرُ الْحُسْنِ فِيهِ غَيْرُ مُنْقَسِمِ
دَعَا مَا ادَّعَتْهُ النَّصَارَى فِي نَبِيِّهِمْ وَاحْكُمْ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْتِكُمْ
وَأَنْسُبْ إِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَرَفٍ وَأَنْسُبْ إِلَى قَدْرِهِ مَا شِئْتَ مِنْ عِظَمِ
فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ حَدٌّ فَيَعْرَبُ عَنْهُ نَاطِقٌ بِفَمِ
لَوْ نَاسَبَتْ قَدْرَهُ آيَاتُهُ عِظَمًا أَحْيَا اسْمُهُ حِينَ يُدْعَى دَارِسَ الرَّمَمِ
لَمْ يَمْتَحِنَا بِمَا تَعَيَا الْعُقُولُ بِهِ حِرْصًا عَلَيْنَا فَلَمْ نَرْتَبْ وَلَمْ نَهَمِ
أَعْيَى الْوَرَى فَهُمْ مَعْنَاهُ فَلَيْسَ يُرَى لِلْقُرْبِ وَالْبُعْدِ فِيهِ غَيْرُ مُنْفَحِمِ
كَالشَّمْسِ تَظْهَرُ لِلْعَيْنَيْنِ مِنْ بَعْدِ صَغِيرَةً وَتُكِلُّ الطَّرْفَ مِنْ أَمَمِ
وَكَيفَ يُدْرِكُ فِي الدُّنْيَا حَقِيقَتَهُ قَوْمٌ نِيَّامٌ تَسَلَّوْا عَنْهُ بِالْحُلْمِ
فَمَبْلَغُ الْعِلْمِ فِيهِ أَنَّهُ بَشَرٌ وَأَنَّهُ خَيْرُ خَلْقِ اللَّهِ كُلِّهِمْ
وَكَلُّ آيِ أَتَى الرُّسُلَ الْكِرَامُ بِهَا فَإِنَّمَا اتَّصَلَتْ مِنْ نُورِهِ بِهِمْ

فَإِنَّهُ شَمْسٌ فَضْلٌ هُمْ كَوَاكِبُهَا يُظْهِرْنَ أَنْوَارَهَا لِلنَّاسِ فِي الظُّلَمِ
حَتَّى إِذَا طَلَعَتْ فِي الكَوْنِ عَمَّ هُدَاها الْعَلَمِينَ وَ أَحْيَتْ سَائِرَ الْأُمَمِ
أَكْرَمُ بِخَلْقِ نَبِيِّ زَانَهُ خُلُقٌ بِالْحُسْنِ مُشْتَمِلٌ بِالْبِشْرِ مُتَّسِمٌ
كَالزَّهْرِ فِي تَرْفٍ وَالْبَدْرِ فِي شَرْفٍ وَالْبَحْرِ فِي كَرَمٍ وَالْدَّهْرِ فِي هِمَمٍ
كَأَنَّهُ وَهُوَ فَرْدٌ مِنْ جَلَالَتِهِ فِي عَسْكَرٍ حِينَ تَلْقَاهُ وَفِي حَشَمٍ
كَأَنَّمَا اللُّؤْلُؤُ الْمَكْنُونُ فِي صَدْفٍ مِنْ مَعْدِنِي مَنْطِقٍ مِنْهُ وَمُبْتَسَمٍ
تَعْيَى الْعُقُولُ كَلَالًا عِنْدَ رُؤْيَتِهِ كَأَنَّمَا نَظَرَتْ لِلشَّمْسِ مِنْ أُمَّمٍ
لَا طِيبَ يَعْدِلُ تُرْبًا ضَمَّ أَعْظَمَهُ طُوبَى لِمُنْتَشِقٍ مِنْهُ وَمُلْتَمِمْ

٤

أَبَانَ مَوْلِدُهُ عَن طِيبِ عُنْصُرِهِ يَا طِيبَ مُبْتَدِئِ مَنْهُ وَمُخْتَمِمْ
يَوْمَ تَفْرَسَ فِيهِ الْفُرْسُ أَنَّهُمْ قَدْ أَنْذَرُوا بِحُلُولِ الْبُؤْسِ وَالنَّقَمِ
وَبَاتَ إِيوَانَ كِسْرَى وَهُوَ مُنْصَدِعٌ كَشَمَلِ أَصْحَابِ كِسْرَى غَيْرِ مُلْتَمِمْ
وَالنَّارُ خَامِدَةٌ الْأَنْفَاسِ مِنْ أَسْفٍ عَلَيْهِ وَالنَّهْرُ سَاهِي الْعَيْنِ مِنْ سَدَمٍ
وَسَاءَ سَاوَةٌ أَنْ غَاضَتْ بُحَيْرَتُهَا وَرَدَّ وَارِدُهَا بِالْعَيْظِ حِينَ ظَمِي

كَأَنَّ بِالنَّارِ مَا بِالمَاءِ مِنْ بَلَلٍ حُزْنًا وَبِالمَاءِ مَا بِالنَّارِ مِنْ ضَرَمٍ
وَالجِنُّ تَهْتَفُ وَالأنوارُ ساطِعَةٌ وَالْحَقُّ يَظْهَرُ مِنْ مَعْنَى وَمِنْ كَلِمٍ
عَمُوا وَصَمُّوا فإِعْلَانُ البَشَائِرِ لَمْ تُسْمَعْ وَبَارِقَةُ الإِنذارِ لَمْ تُشَمَّ
مِنْ^٤ بَعْدِ مَا أَخْبَرَ الأَقْوَامَ كاهِنُهُمْ بِأَنَّ دِينَهُمُ المَعْوجُ لَمْ يَقُمْ
وَبَعْدَ مَا عَايَنُوا فِي الأُفُقِ مِنْ شُهْبٍ مُنْقِضَةٍ وَفَقَ مَا فِي الأَرْضِ مِنْ صَنَمٍ
حَتَّى غَدَا عَنْ طَرِيقِ الوَحْيِ مُنْهَزِمٌ مِنَ الشَّيَاطِينِ يَقْفُو إِثْرَ مُنْهَزِمٍ
كَأَنَّهُمْ هَرَبًا أَبْطالُ أْبْرَهَةَ أَوْ عَسْكَرٌ بِالحِصَى مِنْ رَاحَتِيهِ رُمِيَ
نَبْذًا^٥ بِهِ بَعْدَ تَسْبِيحِ^٦ بِيْطْنِهِمَا نَبْذَ المُسَبِّحِ مِنْ أَحْشَاءِ مُلْتَقِمٍ

٥

جاءت لِدَعْوَتِهِ الأشجارُ ساجِدَةً تَمْشِي إِيْلَيْهِ عَلى سَاقٍ^٧ بِلا قَدَمٍ
كَأَنَّمَا سَطَّرتُ سَطْرًا لَمَّا كَتَبْتُ فُرُوعُها مِنْ^٨ بَدِيعِ الخَطِّ فِي اللِّقْمِ
مِثْلَ الغَمَامَةِ أَنَّى سارَ سائِرَةٌ تَقِيهِ حَرٌّ وَطَيْسٌ لِلهَجِيرِ حَمِيٌّ
أَقْسَمْتُ بِالقَمَرِ المُنْشَقِّ إِنْ لَهْ مِنْ قَلْبِهِ نَسْبَةٌ مَبْرُورَةٌ القَسَمِ
وَمَا حَوَى الغارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمٍ وَكُلُّ طَرْفٍ مِّنَ الكُفَّارِ عَنهُ عَمِيٌّ

فَالصِّدْقُ فِي الْغَارِ وَالصِّدِّيقُ لَمْ يَرِمَا وَهُمْ يَقُولُونَ مَا بِالْغَارِ مِنْ أَرِمِ
ظَنُّوا الْحَمَامَ وَظَنُّوا الْعَنْكَبُوتَ عَلَى خَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَنْسُجْ وَلَمْ تَحْمِ
وَقَايَةُ اللَّهِ أَغْنَتْ عَنِ مَضَاعِفَةٍ مِنَ الدَّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِّنَ الْأُطْمِ
مَا سَامَنِي الدَّهْرُ ضَيْمًا وَاسْتَجَرْتُ بِهِ إِلَّا وَنِلْتُ جَوَارًا مِّنْهُ لَمْ يُضْمِ
وَلَا التَّمَسْتُ غِنَى الدَّارَيْنِ مِنْ يَدِهِ إِلَّا اسْتَلَمْتُ النَّدَى مِنْ خَيْرِ مُسْتَلَمِ
لَا تُنْكِرِ الْوَحْيَ مِنْ رُؤْيَاهُ إِنَّ لَهُ قَلْبًا إِذَا نَامَتِ الْعَيْنَانِ لَمْ يَنَمْ
وَذَاكَ حِينَ بُلُوعٍ مِّنْ ثُبُوتِهِ فَلَيْسَ يُنْكِرُ فِيهِ حَالَ مُحْتَلَمِ
تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَحْيٌ بِمُكْتَسَبٍ وَلَا نَبِيٌّ عَلَى غَيْبٍ بِمَتَّهِمِ
آيَاتُهُ الْغُرُّ لَا يَخْفَى عَلَى أَحَدٍ بِدُونِهَا الْعَدْلُ بَيْنَ النَّاسِ لَمْ يَقُمْ
كَمْ أَبْرَأَتْ وَصِبَاءً بِاللَّمْسِ رَاحَتُهُ وَأَطْلَقَتْ أَرْبَاءً مِّنْ رَبِّقَةِ اللَّمَمِ
وَأَحْيَتِ السَّنَةَ الشَّهْبَاءَ دَعْوَتُهُ حَتَّى حَكَتْ غُرَّةً فِي الْأَعْصِرِ الدُّهُمِ
بِعَارِضٍ جَادٍ أَوْ خِلْتِ الْبِطَاحَ بِهَا سَيْبٌ مِّنَ الْيَمِّ أَوْ سَيْلٌ مِّنَ الْعَرَمِ
لَمَّا شَكَتْ وَقَعَهُ الْبِطْحَاءُ قَالَ لَهُ عَلَى الرَّبِّيِّ وَالْهَضَابِ إِنْهَلَّ وَأَنْسَجِمِ
فَأَدَّتِ الْأَرْضُ مِنْ رِزْقٍ أَمَانَتَهَا بِإِذْنِ خَالِقِهَا لِلنَّاسِ وَالنَّعَمِ

وَأُلبِستَ حُللاً مِنْ سُنْدُسٍ وَلَوْتَ عَمَائِمًا بِرُؤُوسِ الْهَضْبِ وَ الْأَكَمِ
فَالنَّخْلُ بِأَسِقَّةٍ تَجْلُو قَلَا نِدَهَا مِثْلَ الْبَهَارِ عَلَى الْأَبْصَارِ وَالْعَنَمِ
وَ فَارَقَ النَّاسَ دَاءُ الْقَحْطِ وَانْبَعَثَتْ إِلَى الْمَكَارِمِ نَفْسُ النَّكْسِ وَ الْبَرَمِ
إِذَا تَبَعَتْ آيَاتِ النَّبِيِّ فَقَدْ أَلْحَقَتْ مُنْفَخِمًا مِنْهَا بِمُنْفَجِمِ
قُلْ لِلْمُحَاوِلِ شَأْوًا فِي مَدَائِحِهِ هِيَ الْمَوَاهِبُ لَمْ أَشَدُّ لَهَا زِيْمِي
وَلَا تَقُلْ لِي بِمَا ذَانَلْتَ جِيْدَهَا فَمَا يُقَالُ لِفَضْلِ اللَّهِ ذَابِكُمْ
لَوْلَا الْعِنَايَةُ كَانَ الْأَمْرُ فِيهِ عَلَى حَدِّ السَّوَاءِ فَذُو نُطْقٍ كَذِي بَكْمِ

٦

دَعْنِي وَوَصْفِي آيَاتٍ لَهُ ظَهَرَتْ ظُهُورَ نَارِ الْقِرَى لَيْلًا عَلَى عِلْمِ
فَالدُّرُّ يَزْدَادُ حُسْنًا وَهُوَ مُنْتَظَمٌ وَلَيْسَ يَنْقُصُ قَدْرًا غَيْرَ مُنْتَظَمِ
فَمَا تَطَاوُلُ آمَالِ الْمَدِيحِ إِلَى مَا فِيهِ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالشَّيْمِ
آيَاتُ حَقٍّ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَدَّثَةٌ قَدِيمَةٌ صِفَةُ الْمَوْصُوفِ بِالْقَدَمِ
لَمْ تَقْتَرِنْ بِزَمَانٍ وَهِيَ تُخْبِرُنَا عَنِ الْمَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَمِ
دَامَتْ لَدَيْنَا فَفَاقَتْ كُلَّ مُعْجِزَةٍ مِنَ النَّبِيِّينَ إِذْ جَاءَتْ وَلَمْ تَدْمِ
مُحَكَّمَاتٌ فَمَا تُبْقِينَ مِنْ شُبْهِهِ لِذِي شِقَاقٍ وَمَا تَبْغِينَ مِنْ حِكْمِ
مَا حُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبٍ أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مُلْقِي السَّلْمِ

رَدَّتْ بِلَاغَتِهَا دَعْوَى مُعَارِضِهَا رَدَّ الْغُيُورِ يَدَ الْجَانِي عَنِ الْحُرْمِ
لَهَا مَعَانٍ كَمَوْجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدٍ وَفَوْقَ جَوْهَرِهِ فِي الْحُسْنِ وَالْقِيمِ
فَمَا تُعَدُّ وَلَا تُحْصَى عَجَائِبُهَا وَلَا تُسَامُ عَلَى الْإِكْثَارِ بِالسَّامِ
قَرَّتْ بِهَا عَيْنُ قَارِيهَا فَقُلْتُ لَهُ لَقَدْ ظَفِرْتَ بِحَبْلِ اللَّهِ فَاعْتَصِمِ
إِنْ تَتْلَاهَا خِيفَةً مِنْ حَرِّ نَارٍ لَظِي أَطْفَأَتْ حَرَّ لَظِي مِنْ وَرْدِهَا الشَّبِيمِ
كَأَنَّهَا الْحَوْضُ تَبَيَّضُ الْوُجُوهُ بِهِ مِنَ الْعُصَاةِ وَقَدْ جَاؤُوهُ كَالْحَمَمِ
وَكَالصَّرَاطِ وَكَالْمِيزَانِ مَعْدَلَةٌ فَالْقِسْطُ مِنْ غَيْرِهَا فِي النَّاسِ لَمْ يَقُمْ
لَا تَعْجَبَنَّ لِحَسُودِ رَّاحٍ يُنْكِرُهَا تَجَاهُلًا وَهُوَ عَيْنُ الْحَاذِقِ الْفَهْمِ
قَدْ تُنْكِرُ الْعَيْنُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَدٍ وَيُنْكِرُ الْفَمُ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمِ

٧

يَا خَيْرَ مَنْ يَمَّمُ الْعَافُونَ سَاحَتَهُ سَعِيًّا وَفَوْقَ مُتُونِ الْأَيْنِقِ الرَّسْمِ
وَمَنْ هُوَ الْآيَةُ الْكُبْرَى لِمُعْتَبِرٍ وَمَنْ هُوَ النُّعْمَةُ الْعُظْمَى لِمُعْتَمِرٍ
سَرَيْتَ مِنْ حَرَمٍ لَيْلًا إِلَى حَرَمٍ كَمَا سَرَى الْبَدْرُ فِي دَاجٍ مِّنَ الظُّلَمِ
وَبِتَّ تَرْقَى إِلَى أَنْ نَلْتَ مَنْزِلَةً مِنْ قَابِ قَوْسَيْنِ لَمْ تُدْرِكْ وَلَمْ تُرَمِ

وَقَدَّمْتَكَ جَمِيعُ الْأَنْبِيَاءِ بِهَا وَالرُّسُلِ تَقْدِيمَ مَخْدُومٍ عَلَى خَدَمٍ
وَأَنْتَ تَخْتَرِقُ السَّبْعَ الطَّبَاقَ بِهِمْ فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعِلْمِ
حَتَّى إِذَا لَمْ تَدَعْ شَأوًا لِمُسْتَبِقٍ مِنَ الدُّنُوِّ وَلَا مَرَقَى لِمُسْتَتِمٍ
خَفَضْتَ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ نُودِيَتْ بِالرَّفْعِ مِثْلَ الْمُفْرَدِ الْعَلَمِ
كَيْمَا تَفُوزَ بِوَصْلِ أَيِّ مُسْتَتِرٍ عَنِ الْعِيُونِ وَسِرِّ أَيِّ مُكْتَتَمٍ
فَحُزْتَ كُلَّ فَخَارٍ غَيْرِ مُشْتَرَكٍ وَجُزْتَ كُلَّ مَقَامٍ غَيْرِ مُزْدَحَمٍ
وَجَلَّ مِقْدَارُ مَا وُلِّيتَ مِنْ رُتَبٍ وَعَزَّ إِذْرَاكُ مَا أُوْلِيْتَ مِنْ نَعَمٍ
بُشْرَى لَنَا مَعْشَرَ الْإِسْلَامِ إِنَّ لَنَا مِنَ الْعِنَايَةِ رُكْنًا غَيْرَ مُنْهَدَمٍ
لَمَّا دَعَى اللَّهُ دَاعِينَا لِطَاعَتِهِ بِأَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأُمَمِ

٨

رَاعَتْ قُلُوبَ الْعِدَا أَنْبَاءُ بَعْثِهِ كَنْبَاءُ أَجْفَلَتْ غُفْلًا مِّنَ الْعَنَمِ
مَا زَالَ يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مُعْتَرَكٍ حَتَّى حَكُوا بِالْقَنَا لِحَمَا عَلِيٍّ وَضَمَّ
وَدُّوا الْفِرَارَ فَكَادُوا يَغْبِطُونَ بِهِ أَشْلَاءَ شَالَتْ مَعَ الْعِقْبَانِ وَالرَّحِمِ

تَمْضِي اللَّيَالِي وَلَا يَدْرُونَ عِدَّتَهَا مَا لَمْ تَكُنْ مِنْ لَيَالِي الْأَشْهُرِ الْحُرْمِ
كَأَنَّمَا الدِّينُ ضَيْفٌ حَلَّ سَاحَتَهُمْ بِكُلِّ قَرْمٍ إِلَى لَحْمِ الْعِدَا قَرْمٍ
يَجْرُ بَحْرٌ خَمِيسٍ فَوْقَ سَابِحَةٍ يَرْمِي بِمَوْجٍ مِّنَ الْأَبْطَالِ مُلْتَطِمٍ
مِنْ كُلِّ مُنْتَدِبٍ لِلَّهِ مُحْتَسِبٍ يَسْطُو بِمُسْتَأْصِلٍ لِلْكَفْرِ مُصْطَلِمٍ
حَتَّى غَدَتِ مِلَّةَ الْإِسْلَامِ وَهِيَ بِهِمْ مِنْ بَعْدِ غُرْبَتِهَا مَوْصُولَةَ الرَّحِمِ
مَكْفُولَةَ أَبَدًا مِنْهُمْ بِخَيْرِ أَبِي وَخَيْرِ بَعْلِ فَلَمْ تَيْتَمْ وَلَمْ تَيْتَمْ
هُمُ الْجِبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مُصَادِمَهُمْ مَاذَا رَأَى مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُصْطَدَمٍ
وَسَلَّ حُنَيْنًا وَسَلَّ بَدْرًا وَسَلَّ أَحَدًا فَصُولُ حَتْفٍ لَهُمْ أَذْهَى مِنَ الْوَحْمِ
الْمُصْدِرِي الْبَيْضِ حُمْرًا بَعْدَ مَا وَرَدَتْ مِنَ الْعِدَا كُلِّ مُسَوِّدٍ مِنَ اللَّمَمِ
وَالْكَاتِبِينَ بِسُمْرِ الْخَطِّ مَا تَرَكَتْ أَفْلَامُهُمْ حَرْفَ جِسْمٍ غَيْرَ مُنْعَجِمٍ
إِنْ قَامَ فِي جَامِعِ الْهَيْحَا خَطِيبُهُمْ تَصَامَمَتْ عَنْهُ أُذْنَا صِمَّةِ الصَّمَمِ
شَاكِي السَّلَاحِ لَهُمْ سَيْمًا تُمَيِّزُهُمْ وَالْوَرْدُ يَمْتَازُ بِالسَّيْمَا عَنِ السَّلَمِ
تُهْدِي إِلَيْكَ رِيَاحُ النَّصْرِ نَشْرَهُمْ فَتَحْسِبُ الزَّهْرَ فِي الْأَكْمَامِ كُلِّ كَمِيٍّ
كَأَنَّهُمْ فِي ظُهُورِ الْخَيْلِ نَبْتُ رُبَاً مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحَزْمِ

طَارَتْ قُلُوبُ الْعِدَا مِنْ^٩ بِأَسِيهِمْ فَرَقًا فَمَا تُفَرِّقُ بَيْنَ الْبِهِمِ وَالْبِهِمِ
وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ نُصْرَتُهُ إِنْ تَلَقَهُ الْأُسْدُ فِي آجَامِهَا تَجِمِ
مَنْ يَعْتَصِمُ بِكَ يَا خَيْرَ الْوَرَى شَرَفًا فَاللَّهُ حَافِظُهُ مِنْ كُلِّ مُنْتَقِمِ
وَلَنْ تَرَى مِنْ وَلِيٍّ غَيْرِ مُنْتَصِرٍ بِهِ وَلَا مِنْ عَدُوٍّ غَيْرِ مُنْقَصِمِ
أَحَلَّ أُمَّتَهُ فِي حِرْزِ مِلَّتِهِ كَاللَّيْثِ حَلَّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجَمِ
كَمْ جَدَلْتَ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلٍ فِيهِ وَكَمْ خَصَمَ الْبُرْهَانَ مِنْ خَصِمِ
كَفَاكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأُمِّيِّ مُعْجَزَةً فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالتَّأْدِيبِ فِي الْيَتِيمِ

٩

خَدَمْتُهُ بِمَدِيحِ أَسْتَقِيلُ بِهِ ذُنُوبَ عُمْرٍ مَضَى فِي الشَّعْرِ وَالْخِدَمِ
إِذْ قَلَّدَانِي مَا تُخْشَى عَوَاقِبُهُ كَأَنِّي بِهِمَا هَدَيْتُ مِنَ النِّعَمِ
أَطَعْتُ غِيَّ الصَّبَا فِي الْحَالَتَيْنِ وَمَا حَصَلْتُ إِلَّا عَلَى الْأَثَامِ وَالنَّدَمِ
فِيَا خَسَارَةَ نَفْسٍ فِي تِجَارَتِهَا لَمْ تَشْتَرِ الدِّينَ بِالدُّنْيَا وَلَمْ تَسْمِ
وَمَنْ يَبِيعُ آجِلًا مِنْهُ بِعَاجِلِهِ بَيْنَ لَهُ الْغَبْنُ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمِ
إِنْ آتِ ذَنْبًا فَمَا عَهْدِي بِمُنْتَقِضٍ مِنَ النَّبِيِّ وَلَا حَبْلِي بِمُنْصَرَمِ

فَإِنَّ لِي ذِمَّةً مِّنْهُ بِتَسْمِيَّتِي مُحَمَّدًا وَهُوَ أَوْفَى الْخَلْقِ بِالذِّمِّ
إِنْ لَّمْ يَكُنْ فِي مَعَادِي آخِذًا بِيَدِي فَضلاً وَإِلَّا فَقُلْ يَا زَلَّةَ الْقَدَمِ
حَاشَاهُ أَنْ يَحْرِمَ الرَّاجِي مَكَارِمَهُ أَوْ يَرْجِعَ الْجَارُ مِنْهُ غَيْرَ مُحْتَرَمٍ
وَمُنْذُ أَلَزَمْتُ أَفْكَارِي مَدَائِحَهُ وَجَدُّتُهُ لِخِلَاصِي خَيْرَ مُلْتَزِمٍ
وَلَنْ يَفُوتَ الْغِنَى مِنْهُ يَدًا تَرَبَّتْ إِنْ الْحَيَا يُنْبِتُ الْأَزْهَارَ فِي الْأَكْمِ
وَلَمْ أَرِدْ زَهْرَةَ الدُّنْيَا الَّتِي اقْتَطَفَتْ يَدَا زُهَيْرٍ بِمَا أَثْنَى عَلَيَّ هَرِمَ

١٠

يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أُلُوذٍ بِهِ سِوَاكَ عِنْدَ حُلُولِ الْحَادِثِ الْعَمَمِ
وَلَنْ يَضِيقَ رَسُولَ اللَّهِ جَاهُكَ بِي إِذَا الْكَرِيمُ تَجَلَّى بِاسْمِ مُنْتَقِمٍ
فَإِنَّ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَضَرَّتْهَا وَمِنْ عُلُومِكَ عِلْمُ اللَّوْحِ وَالْقَلَمِ
يَا نَفْسُ لَا تَقْنَطِي مِنْ زَلَّةٍ عَظُمَتْ إِنْ الْكِبَائِرَ فِي الْغُفْرَانِ كَاللَّمَمِ
لَعَلَّ رَحْمَةَ رَبِّي حِينَ يَقْسِمُهَا تَأْتِي عَلَيَّ حَسْبِ الْعِصْيَانِ فِي الْقِسْمِ
يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُنْعَكِسٍ لَدَيْكَ وَاجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُنْخَرِمٍ
وَالطُّفْ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارَيْنِ إِنَّ لَهُ صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَنْهَزِمِ

وَأُذِنَ لِسُحْبِ صَلَاةٍ مِّنكَ دَائِمَةٍ عَلَى النَّبِيِّ بِمُنْهَلٍ وَمُنْسَجِمٍ
وَالْآلِ وَالصَّحْبِ ثُمَّ التَّابِعِينَ فَهُمْ أَهْلُ التَّقَى وَالنَّقَى وَالْحِلْمِ وَالْكَرَمِ
مَا رَنَحَتْ عَذَبَاتِ الْبَانِ رِيحُ صَبَاً وَأَطْرَبَ الْعَيْسَ حَادِي الْعَيْسِ بِالنَّغَمِ
ثُمَّ الرِّضَا عَنْ أَبِي بَكْرٍ وَعَنْ عُمَرَ وَعَنْ عَلِيٍّ وَعَنْ عُثْمَانَ ذِي الْكَرَمِ
يَا رَبِّ بِالْمُصْطَفَى بَالِغِ مَقَاصِدِنَا وَاعْفِرْ لَنَا مَا مَضَى يَا وَاسِعَ الْكَرَمِ
وَاعْفِرْ إِلَهِي لِكُلِّ الْمُسْلِمِينَ بِمَا يَتْلُونَ فِي الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى وَفِي الْحَرَمِ
بِجَاهِ مَنْ بَيْنَتْهُ فِي طَيْبَةِ حَرَمٍ وَإِسْمُهُ قَسَمٌ مِنْ أَعْظَمِ الْقَسَمِ
وَ هَذِهِ بُرْدَةُ الْمُخْتَارِ قَدْ خُتِمَتْ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ فِي بَدْءِ وَفِي خْتَمِ
فَاعْفِرْ لِنَاشِدِهَا وَاعْفِرْ لِقَارِبِهَا سَأَلْتُكَ الْخَيْرَ يَا ذَا الْجُودِ وَالْكَرَمِ